

М. МЕТЕРАНИКЪ

СНЯГА ПТИЦА

T. Stoychev

М. Метерлинкъ.

№ 22

СИНЯТА ПТИЦА.

Прѣвела отъ руски
А, БУКОРЕЩЛИЕВА.

Метерлинкъ.

СИНЯТА ПТИЦА.

ДѢЙСТВУВАЩИ ЛИЦА.

Тилтиль.—Митиль.—Душа на свѣтлината.—Фея Берилюна.—Съсѣдка Берленго.—Баща Тиль.—Майка Тиль.—Дѣдо.—Баба.—Братя и сестри.—Врѣме.—Нощь.—Внучка на съсѣдката Берленго.—Куче (Тило).—Котка (Тилетъ).—Хлѣбъ.—Захаръ.—Огънь.—Вода.—Вълкъ.—Свина.—Бикъ.—Крава.—Волъ.—Овень.—Зайче.—Конь.—Джбъ.—Букъ.—Габъръ.—Липа.—Борика.—Кипарисъ.—Кестенъ.—Бръшлянъ.—Топола.—Върба.—Звѣзди, бодести, тъмнина и др.

ОБЛѢКЛА.

Тилтиль: облѣкло на Палечко: червени панталонки, късичка свѣтло-синя дрѣшка, бѣли чорапки, тъмно-жълти обуща.

Митиль: облѣкло на Червената Шапчица.

Душата на Свѣтлината: облѣкло отъ лунна свѣтлина: блѣдо-златисто съ сребристи прѣливи, отъ блестящи газови тъкани, образуващи катъ че ли лжчи и т. н. Стилъ нео-гръцки или англо-гръцки (по Валтеръ-Крена) или донѣйдѣ ампиръ. Висока талия, оголени ржцѣ. Диадема на главата или даже лека корона.

Фея Берилюна и съсѣдката Берленго: традиционно облѣкло на приказни бабички. Въ първото дѣйствие може да се нареди прѣвръщане на Феята въ принцеса.

Бащата и Майката, Дѣдото и Бабата: традиционно облѣкло на нѣмски дървари и селяни изъ приказкитѣ на Грима.

Братята и сестритѣ на Тилтиль: варианти отъ облѣклото на Тилтиль.

Врѣмето: традиционно облѣкло: широкъ тъмно-синъ плащъ, бѣла развѣваща се брада, песъченъ часовникъ и коса.

Нощта: широки, черни одежди съ истъкани въ тѣхъ таинствени звѣзди, златисто отсѣнени, вуалъ, тъмни макове и пр.

Внучката на съсѣдката: свѣтли коси, дълго бѣло облѣкло.

Кучето: червенъ фракъ, бѣли панталони, къси лакирани ботуши, лакирана шапка—облѣкло по Джонъ Буль.

Котката: облѣкло на „Котката съ чизмитѣ“: напудрена перука, трижгълна шапка, свѣтло-сини дрехи, шпага и т. н.

Забѣлѣжка. Лицата на тѣзи двѣ персони, трѣба само до нѣйдѣ да напомнятъ Кучето и Котката.

Хлѣбътъ: разкошно облѣкло на паша: широки червени дрехи отъ кадифе или коприна, шити съ сѣрма. Голѣма чалма. Ятаганъ. Огромень коремъ, синкаво-червено лице, много отвиснали страни.

Захаръта: облѣкло на евнуситѣ: копринено, наполовина бѣло, наполовина синьо; напомня до нѣйдѣ книгата съ която обвиняватъ захарнитѣ глави. Носията по главата като у евнуситѣ.

Огънятъ: червено трико, пурпурна мантия съ прѣливаци се отсѣнки, подплатена съ златиста тъканъ. Егрета отъ разноцвѣтни огньовете.

Водата: облѣкло съ „цвѣтъ на врѣмето“, т. е. възсинкаво съ прозрачни прѣливи: газови тъкани падащи сѣкашъ на струи. Сжщо въ нео или англо-грѣцки стилъ, но пошироко, развѣваще се. Накитъ на главата—цвѣта и водорасли.

Животнитѣ: народни или селски костюми.

Дърветата: облѣкла съ различни отсѣнки на зелената краска, или краската на дървесната кора. Принадлѣжности: листа или клонки по които се различаватъ едни отъ други.

ДѢЙСТВИЕ ПЪРВО.

КАРТИНА ПЪРВА.

У дърваря.

Сцената прѣдставя вжтрѣшността на колибата на дърваря, доста скромна, но не много бѣдна. Въ огнището догарятъ дърва. Кухненска наредба: шкафъ, нощови, стѣненъ часовникъ съ махало, хурка, чешма и др. На масата запалена лампа. Котката и Кучето свити, спятъ на пода до шкафа. Между тѣхъ една глава захарь. На стѣната закачена кржгла клѣтка съ гължбъ. Въ дълбочината два прозореца съ капаци, затворени изъ вжтрѣ. Малко столче прѣдъ единиятъ отъ тѣхъ. На лѣво входна врата, застѣгната съ желѣзо. На дѣсно друга врата. Стѣлба, която води къмъ тавана. Отъ дѣсно двѣ малки дѣтски легла; до възглавката на всѣко грижливо наредени дѣтски дрешки.

При вдигане на завѣсата Тилтиль и Митиль дълбоко спятъ въ своитѣ мънички легла. Майка имъ оправя покривкитѣ, навежда се надъ тѣхъ, гледа ги какъ спятъ и прави знакъ съ ржка на мжжа си, който се подава изъ вратата. Слѣдъ туй допира си прѣста до устнитѣ и polegичка на прѣсти излиза отъ дѣсно, като изгася лампата.

Нѣколко минути сцената остава въ тѣм-
нина; слѣдъ туй, изъ пролукитѣ на капацитъ
почва да прониква свѣтлина, която все по-
вече и повече се усилва. Лампата на ма-
сата се запалва отъ само себе си, но цвѣтътъ
на пламъка ѝ е вече другъ—не както въ на-
чалото на сцената. Дѣцата се пробуждатъ и
сѣдатъ на леглата си.

Тилтиль. Митиль!

Митиль. Тилтиль!

Тилтиль. Спишь ли?

Митиль. Ами ти?

Тилтиль. Разбира се, че не! Нали
ти приказвамъ!

Митиль. Сега е бждни вечерь, нали?

Тилтиль. Не още — утрѣ. Но Хри-
стосъ нѣма да ни донесе подаръци.

Митиль. Че защо?

Тилтиль. Мама не можа да иде въ гра-
да да му каже. Но той ще дойде... до година.

Митиль. Ами то много ли е... до година?

Тилтиль. Да, не е малко... Тази
вечерь той ще иде при богатитѣ дѣца.

Митиль. Нима?....

Тилтиль. Я гледай... мама запалила
лампата.

Митиль. Да.

Тилтиль. Хай да станемъ.

Митиль. Мама не дава да ставаме
нощѣ.

Тилтиль. А че тя нѣма да ни види...
я погледни капацитъ.

Митиль. Каква силна свѣтлина!

Тилтиль. Тя е отъ празничнитѣ ог-
ньове.

М и т и л ь. Ами кждѣ е сега празникътъ?

Т и л т и л ь. На срѣща, у богатитѣ дѣца. Тѣ иматъ коледно дърво. Да отворимъ капацитѣ!

М и т и л ь. Бива ли?

Т и л т и л ь. То се знае. Чувашъ ли музика? Хайде да станемъ. (Дѣцата ставатъ, затичватъ се до прозореца, качватъ се на столчето и разтварятъ капацитѣ. Въ стаята нахълтва ярка свѣтлина. Дѣцата жадно гледатъ прѣзъ прозореца). Отъ тукъ всичко се вижда.

М и т и л ь (едва намѣстила се на столчето). Азъ нищо не виждамъ.

Т и л т и л ь. Снѣгъ вали... пристигнаха карети, впрѣгнати съ коне.

М и т и л ь. И отъ тѣхъ слизатъ дванадесетъ момченца.

Т и л т и л ь. Колко си глупава. Тѣ не сж момчета, ами сж момичета.

М и т и л ь. Че нали сж съ панталонки?

Т и л т и л ь. Ти нищо не разбирашъ. Не ме бутай!

М и т и л ь. Азъ не те закачамъ.

Т и л т и л ь (завзема цѣлото столче). Ти си взела цѣлото столче.

М и т и л ь. Ами ти... азъ нѣма даже дѣ да стѣпя!

Т и л т и л ь. Мълчи... Отъ тукъ всичко се вижда.

М и т и л ь. Е, какво се вижда?

Т и л т и л ь. На гледай... коледно дърво! Кждѣ гледашъ по стѣнитѣ?

М и т и л ь. Катъ не ми давашъ мѣсто на столчето! Азъ нищо не виждамъ.

Тил тиль (отстѣпя ѝ малко мѣстенце на столчето). На, стѣпи.... виждашъ ли сега? Все искашъ най-хубавото мѣсто!... Колко свѣтло!

Митиль. Какви сж тѣзъ хора? Какво правятъ, защо вдигатъ такъвъ шумъ?

Тил тиль. Тѣ сж музиканти; свирятъ.

Митиль. Каратъ ли се?

Тил тиль. Не, само че сж много уморени, защото все мѣчни нѣща свирятъ.

Митиль. Ето още една карета съ бѣли коне.

Тил тиль. Мълчи. Гледай, гледай!

Митиль. Какво е туй златното, на качено по клонкитѣ?

Тил тиль. Какво ли?—Играчки. Сабли, пушки, войници, топове.

Митиль. Ами кукли? Я вижъ нѣма ли кукли?

Тил тиль. Кукли?—Нѣма. Тѣхъ не ги интересуватъ такива глупости.

Митиль. А по масата какво е наредено?

Тил тиль. Сладки, плодове, пасти съ кремъ.

Митиль. Азъ съмъ яла веднѣжъ такива сладки съ кремъ—когато бѣхъ малка.

Тил тиль. И азъ... сжщо... сладкитѣ сж по-вкусни отъ хлѣба, само че тѣ винаги сж много малко.

Митиль. Да, но тѣ иматъ много. Видишъ ли, цѣлата имъ маса е покрита съ сладки. Нима могатъ да изедатъ всичко?

Тил тиль. То се знае. Че кждѣ ще го дѣнатъ?

Митиль. А защо не ядатъ сега?

Тилтиль. Защото сж сити.

Митиль (очудено). Сити?—Че какъ тѣй?

Тилтиль. Ей тѣй на... тѣ ядатъ всѣ-
кога щомъ имъ се прищѣ.

Митиль (недовѣрчиво). Всѣки день?

Тилтиль. Тѣй съмъ чувалъ.

Митиль. Нима и сега всичко ще изе-
датъ?... Нѣма ли да ни дадатъ поне едно
парченце?

Тилтиль. На кого?

Митиль. На насъ?

Тилтиль. Че отъ дѣ на кждѣ? Тѣ
не ни познаватъ.

Митиль. Ами ако си поискаме?

Тилтиль. Не, небива.

Митиль. Защо?

Тилтиль. Запрѣтено е да се проси.

Митиль (плѣсва съ ржцѣ). Колко сж
хубави!

Тилтиль (въ възторгъ). Какъ се
смѣятъ! Колко весело се смѣятъ.

Митиль. Я вижъ най-мъничкитѣ... и
тѣ танцуватъ!

Тилтиль. Хайде и ние да танцуваме!
(Скачатъ отъ радостъ на столчето).

Митиль. Колко ми е весело.

Тилтиль. Гледай: даватъ имъ сладки.
Позволяватъ имъ сами да си взематъ. Ядатъ.
Гледай, гледай какъ ядатъ!

Митиль. И най-мъничкитѣ. Всѣки е
взелъ по двѣ сладки, по три... по четире...

Тилтиль (въ възторгъ). Колко вкусно!
Колко вкусно!

Митиль (брои сладкигѣ). Менѣ ми да-
доха дванадесетъ.

Тилтиль. Пъкъ менѣ четире пѣти по
дванадесетъ. Но азъ ще дамъ и на тебе. (Нѣ-
кой тропа на вратата).

Тилтиль (изплашенъ, веднага дохож-
да на себе си). Какво е туй!

Митиль (съ ужасъ). Навѣрно баща ни!
Тѣ се бавятъ да отворятъ и тогава голѣмото
желѣзо на вратата само се измѣстя. Вратата
се отваря и влиза една бабичка съ зелена
рокля и червена кърпа на главата. Тя е гър-
бава, куца и само съ едно око. Носѣтъ ѝ
се допира до брадата. Ходи прѣгърбена и се
опира на тояга. Познава се веднага че е Фея.

Феята. Нѣмате ли трѣва, дѣто пѣе и
синя птица?

Тилтиль. Ние имаме трѣва, но тя
не пѣе.

Митиль. А Тилтиль има птиче.

Тилтиль. Да, но азъ не мога да го дамъ.

Феята. Защо?

Тилтиль. Защото е мое.

Феята. Да, щомъ е тѣй... правъ си
разбира се! Ами дѣ е твоята птица?

Тилтиль (посочва клѣтката). Ето я
тукъ въ клѣтката.

Феята (туря си очилата, за да раз-
гледа птицата). Не ща ти азъ птицата — тя
не е достатъчно синя. Нѣма какъ, ще трѣба
вие сами да идете да търсите оназъ птица,
която ми трѣба.

Тилтиль. Да, но азъ не зная дѣ да
я търся.

Феята. И азъ не зная. Та затуй и трѣба да се търси. Въ краенъ случай, може да минемъ и безъ трѣвата, дѣто пѣе, но Синята Птица ми е необходима за внучката: тя е много болна.

Тилтиль. А отъ какво е болна?

Феята. Че и азъ не знамъ, каква е тази болѣсть. Искатъ се щастие!

Тилтиль. Я гледай

Феята. А знаете ли вие, коя съмъ азъ?

Тилтиль. Вие приличате малко на съсѣдката ни г-жа Берленго.

Феята (внезапно се разсърдва). Какъ тѣй . . . Съвсѣмъ не приличамъ на нея . . . Нищо общо . . . Каква дързостъ! Нищо подобно не съмъ чувала! Азъ съмъ Фея Берлиона.

Тилтиль. Тѣй ли? Много ми е драго.

Феята. Скоро да вървите да търсите Синята Птица.

Тилтиль. А вие ще дойдете ли съ насъ?

Феята. Никакъ не ми е възможно . . . азъ съмъ турила супата на огъня, и тя по всѣкакъвъ начинъ гледа да кипне, щомъ ме нѣма. (Посочва по редъ тавантъ, огнището, прозорецътъ). Отъ кждѣ искате да минете — отъ тукъ, или отъ тамъ?

Тилтиль (плахо посочва вратата). Азъ бихъ искалъ отъ тукъ

Феята (пакъ се разсърдва). Не, туй е нетърпимо вече. Какъвъ отвратителенъ навикъ, все прѣзъ вратата да се минава. (Посочва прозореца). Ние ще излѣземъ отъ тукъ. Е, какво . . . още ли чакате? Облѣ-

чете се веднага! (Дѣцата се покоряватъ и бързо се облачатъ). Чакай да помогна на Митиль.

Тил тиль. Нѣма ни обувкитѣ.

Феята. Не е голѣма загуба. Азъ ще ви дамъ вълшебна шапчица. А кждѣ сж родителитѣ ви?

Тил тиль (посочва вратата на дѣсно).
Ей тамъ — спятъ.

Феята. А дѣдо ви и баба ви?

Тил тиль. Умрѣха.

Феята. Малки сестри и братя? Имате ли братя и сестри?

Тил тиль. Да. Три малки братчета.

Митиль. И четире сестри.

Феята. Че кждѣ сж тѣ?

Тил тиль. Умрѣха!

Феята. Искате ли да ги видите?

Тил тиль. О, разбира се! Още сега. Покажете ни ги.

Феята. А че не съмъ ги донесла въ джеба си! Но вие ще ги видите, като минавате прѣзъ страната на въспоминанията. Тя е по пѣтя за Синята Птица. На лѣво, третиятъ завой. Ами вие какво правяхте, когато тропнахъ на вратата.

Тил тиль. Играяхме . . . ужъ че ядемъ сладки . . .

Феята. Нима имате сладки? Я да видимъ кждѣ сж.

Тил тиль. Тамъ — въ двореца на богатитѣ дѣца . . . Елате да видите колко е красиво (замъкватъ Феята до прозореца).

Феята. Да, но сладкитѣ ядатъ онѣзъ дѣца, а не вие.

Тилтиль. То се знае, но ние ги гледаме какъ ядатъ.

Феята. Ами ти не ли имъ се сърдишъ?

Тилтиль. Че защо?

Феята. За дѣто изяждатъ всичко сами. Споредъ менъ, туй е отвратително, че тѣ нищо не ти даватъ.

Тилтиль. Никакъ не е отвратително. Тѣ сж богати. Погледни — нали е много красиво у тѣхъ?

Феята. Сжшото каквото и тукъ.

Тилтиль. О, не . . . у насъ е по-тъсно, по-тъмно и нѣма сладки.

Феята. Тукъ всичко е тѣй, както и тамъ, но ти не можешъ да видишъ.

Тилтиль. Не е истина, азъ прѣкрасно виждамъ. Моитѣ очи сж силни. Азъ виждамъ отъ тукъ стрѣлката на градския часовникъ, а тате не може.

Феята (кипва). Пъкъ азъ ти казвамъ, че ти нищо не виждашъ! Ето ти примѣръ: каква съмъ азъ споредъ тебе? (Тилтиль мълчи смутенъ). Е, какво, казвай де, да разбере наистина ли виждашъ всичко както си е. Красива ли съмъ или грозна? (Тилтиль все повече и повече се смущава и мълчи). Е, ще отговоришъ ли най-послѣ? Млала ли съмъ, стара ли съмъ? Лицето ми жълто ли е или розово? Да нѣмамъ и гърбица нѣщо?

Тилтиль (утѣшително). Не, гърбицата не е голѣма.

Феята. Да те чуе човѣкъ, напротивъ, може да си помисли, че е огромна . . . Може би ще кажешъ още, че носътъ ми е както кука и че лѣвото ми око е избодено.

Т и л т и л ь. Не, не, нѣма да кажа. Ами кой го е изболъ?

Ф е я т а (сърди се все повече и повече). Че то съвсѣмъ не е избодено . . . Дързко момчище! Лѣвото ми око е даже много по-красиво отъ дѣсното; по-голѣмо, по свѣтло съ небесно синъ цвѣтъ . . . А коситѣ ми . . . я ги погледни! Виждашъ ли какви сж свѣтли, катъ житни класове . . . сжщинско злато . . . и колко сж много . . . Тѣ сж толкова много, че просто ми тежатъ на главата . . . отъ всички страни се подаватъ. Виждашъ ли колко коса имамъ въ ржката си? (показва му двѣ малки побѣлѣли кичорки).

Т и л т и л ь. Да, виждамъ нѣколко косъма.

Ф е я т а (възмутена). Нѣколко косъма! Ами че тукъ има цѣли снопища, гори, цѣли потоци злато. Знамъ азъ: има хора, които нищо не виждатъ. Но азъ мислѣхъ, че ти поне, не си тѣй слѣпъ катъ тѣхъ.

Т и л т и л ь. Не, не, азъ прѣкрасно виждамъ косата, която не е скрита.

Ф е я т а. Човѣкъ трѣба да е смѣлъ и да вижда скритото. Колко сж наистина чудни хората. Отъ какъ сж измрѣли Феитѣ, тѣ нищо не виждатъ и не знаятъ даже, че не виждатъ. За щастие, азъ винаги нося съ себе си всичко каквото трѣба за да запаля угасналитѣ очи. Я погледни какво е туй въ торбичката ми.

Т и л т и л ь. Ахъ каква хубава зелена шапчица! А какво лъщи тѣй на нея?

Ф е я т а. То е единъ голѣмъ елмазъ, който отваря очитѣ на всички, които не виждатъ.

Тилтиль. Нима?

Феята. Да. Катъ си туришъ шапчицата на главата — ще обърнешъ елмаза отъ дѣсно на лѣво; ей тъй — виждашъ ли? Тогава той натиска едно мѣсто на главата, което никой не знае. И човѣкъ почва да вижда всичко.

Тилтиль. А нѣма ли да боли?

Феята. О, никакъ; нали елмазътъ е вълшебенъ. Щомъ го обърнешъ — излиза на явѣ всичко което е скрито въ прѣдметитѣ: веднага се вижда душата на хлѣба, на виното, на пипера.

Тилтиль. А душата на захарта вижда ли се?

Феята (разсърдва се). То се знае. Какви сж тѣзъ излишни въпроси? Душата на захарта никакъ не е по-интересна отъ душата на пипера... И тъй, азъ ви давамъ всичко, което може да ви бжде полезно при търсенето на „Синята Птица“. Разбира се, че невидимата шапка или хвърчащиятъ килимъ ще ви сж по-потрѣбни, но азъ съмъ си загубила ключа отъ шкафа въ който сж скрити. Да, да не забравя да ти кажа (посочва елмазътъ). Като го извиешъ малко на страна ще видишъ миналото, а за да видишъ бждещето трѣба още малко да се извие. Видишъ ли колко е интересно и просто и не произвежда никакъв шумъ.

Тилтиль. Да, но тате ще ми я вземе.

Феята. Той нѣма да я види. Никой не може да я види додѣто е на главата. Искашъ ли да я примѣришъ? (Туря му на главата зелената шапчица). Обърни сега елма-

за. Тъй. Още веднъжжъ... (Щомъ Тилтиль обръща елмаза, настъпва веднага вълшебна промѣна. Старата фея се прѣврѣща въ чудно-красива принцеса за каквито се говори въ приказитѣ. Камънитѣ, отъ които сж направени стѣнитѣ, почватъ да свѣтятъ, ставатъ сини катъ сапфири, прѣврѣщатъ се въ прозрачни и ослѣпително блѣстящи скъпоцѣнни камъни. Бѣдната наредба изъ кжщи се промѣня, и всичко блѣсва. Простата небоядисана кухненска маса, получава благородната красота на бѣлия мраморъ. Циферблатътъ на часовника свива око и се усмихва съ добра усмивка. Вратичката при махалото се отваря и отъ тамъ искачатъ минутитѣ въ видъ на прѣкрасни млади момичета; хванати за ржцѣ, тѣ весело се смѣятъ и танцуватъ при звуковетѣ на омайна музика. Тилтиль—изуменъ!)

Тилтиль (показва часовника). Кои сж тѣзи красавици?

Феята. Не бой се. Това сж минутитѣ на живота. Тѣ се радватъ, че сж свободни и видими поне за кратко врѣме.

Тилтиль. Защо тѣй свѣтнаха стѣнитѣ; да не сж отъ захаръ или скъпоцѣни камъни?

Феята. Всички камъни сж еднакви, всичкитѣ сж скъпоцѣни, но за човѣшкото око, само нѣкои отъ тѣхъ сж достъпни. (Въ врѣме на тѣхния разговоръ, вълшебната промѣна продължава. Изъ ноцовитѣ излизатъ душитѣ на хлѣбоветѣ; тѣ сж малки човѣчета облѣчени въ трико съ цвѣтъ на хлѣбната кора. Обсипани сж съ брашно. Тѣ скачатъ около масата, а подиръ тѣхъ тича огъньтъ—

излѣзълъ отъ огнището—облѣченъ въ сиво трико—цвѣтъ на сѣра—испѣстрено съ багренни ивици. Той гони хлѣбоветѣ и цѣлъ се извива отъ смѣхъ.

Тилтиль. Какви сж тѣзи безобразни човѣчета.

Феята. Не сж кой знае какви. Тѣ сж душитъ на хлѣбоветѣ. Ползуватъ се, че е настѣпило царството на истината, та да излѣзатъ малко отъ ноцовитѣ, дѣто имъ е много тѣсно.

Тилтиль. Ами този дългъ, дългъ, червенъ дънгалакъ който тѣй лошо мерише — кой е той?

Феята. Шшш . . . не приказвай високо. Това е огъньтъ — той е сърдитъ. (Вълшебната промѣна продължава. Кучето и котката, до сега свити при шкафа, надаватъ страшенъ викъ, продънватъ се въ единъ трапъ, а на тѣхно мѣсто се явяватъ двѣ фигури — едната съ кучешка маска, другата съ котешка. Сжществото съ кучешката маска — ний ще го наричаме Куче — хвърля се връзъ Тилтиль, шумно го цѣлува и го обсипва съ бурни, лудешки милувки. А малкото сжщество съ котешка маска — ний ще го наричаме Котка — приглажда си коситѣ съ гребенъ, измива си ржцѣтъ, оправя си мустацитѣ и само тогава се приближава до Митиль).

Кучето (рѣмжи, лудува, скача, всичко обрѣща — изобщо държи се съвсемъ нетърпимо). Божество мое! Здравѣй, здравѣй. Най-послѣ, най-послѣ азъ мога да говоря . . . Знаешъ ли колко имамъ да ти кажа! Колкото и да лаяхъ, колкото и да махахъ опашка,

ти все не ме разбираше . . . Но сега, най-послѣ . . . Здравѣй, здравѣй! Азъ те обичамъ . . . азъ те обичамъ. Искашъ ли да ти покажа нѣщо много интересно . . . Заповѣдай ми да се изправа на задни крака . . . или пъкъ да скачамъ прѣзъ вжже . . .

Т и л т и л ь. Кой е тозъ господинъ съ кучешка глава?

Ф е я т а. Нима не го познавашъ? Това е душата на Тило — ти я освободи самъ.

К о т к а т а (приближава се до Митиль, протѣга ѝ ржка много церемонно и прѣдпазливо). Добъръ день, Госпожице. Колко сте красива днесъ!

М и т и л ь. Добъръ день (къмъ Феята). Кой е това?

Ф е я т а. Нима не виждашъ? Това е душата на котенцето Тилетъ. Цѣлуни я.

К у ч е т о (бута Котката). И азъ . . . и азъ искамъ да цѣлуна моето божество. Искамъ да цѣлуна мъничката. Азъ всички ще разцѣлувамъ. Чудесно. Ехъ че весело ще бжде! Я чакай да исплаша Тилетъ. Бу бу-бу!

К о т к а т а. Почитаеми Господине, азъ не се познавамъ съ Васъ.

Ф е я т а (заканва се на Кучето съ вълшебната си прѣчица). Стой мирно, че пакъ ще се върнешъ въ Мълчанието за вѣчни врѣмена. (Вълшебството все още се продължава. Хурката се върти въ единия кжтъ съ смайваща бързина и прѣде дивно-свѣтли лжчи. Въ другия кжтъ водата въ чешмата почва да пѣе по най-високи ноти; при падането си въ басейна тя се обръща въ свѣтливъ водоскокъ и го изпълва съ струи отъ маргарь и изумрудъ.

Отъ тѣзъ блѣстящи струи излиза душата на водата въ видъ на млада мома съ разпуснати коси, спадащи на вълни. Цѣла потънала въ сълзи, тя веднага започва да се бие съ огъня.)

Т и л т и л ь, Коя е тазъ мокра дама?

Ф е я т а. Не бой се. Това е водата, излѣзла отъ чешмата. (Съдътъ съ млѣкото се прѣкатурва, пада отъ масата и се счупва. Отъ разлѣтото млѣко се вдига високо бѣло сжщество, плахо и срамежливо).

Т и л т и л ь. А тазъ дама облѣчена съ риза — коя е тя и отъ какво се бои?

Ф е я т а. Това е млѣкото — то счупи съдътъ си. (Захарята на пода расте, разширочава се, книгата въ която е обвита, се скъсва и отъ нея излиза сжщество, сладничаво съ разни умилквания и съ прѣсторени маниери. Дрехитѣ му — наполовина бѣли, наполовина сини. Съ блажено-глупава усмивка, то се приближава до Митиль).

М и т и л ь (безпокойна). Какво иска то отъ менъ?

Ф е я т а. Това е душата на захарята.

М и т и л ь (успокоява се). А захарчета ще ли ми даде?

Ф е я т а. Всичкитѣ ѝ джебове сж прѣпълнени съ захарчета и всѣки прѣстъ по ржцѣтѣ ѝ е отъ захарь. (Лампата пада отъ масата; пламъка се вдига нагорѣ и се прѣвръща въ свѣтлива млада мома съ неисказана хубостъ. Тя е съ ослѣпително-прозрачни и ослѣпително блестящи одежди. Застава неподвижно, като въ екстазъ).

Т и л т и л ь. Царица!

М и т и л ь. Света Богородица!
 Ф е я т а. Не, дѣца — това е душата на свѣтлината. (Съдоветѣ по полицитѣ почватъ да се въртятъ като въртиleshки; шкафтътъ съ бѣлитѣ дрехи се разтваря и отъ тамъ се разгвватъ и разтилатъ кжсове материи отъ лунна и слънчева свѣтина. Съ тѣхъ се смѣсватъ парцали и дрипи сжщо тѣй ярки и великолѣпни и всичко заедно се хлѣзга по стълбата отъ тавана. Внезапно отъ дѣсно на вратата се чуватъ три удара).

Т и л т и л ь (исплашенъ). Това е баща ми. Той е дочуль шумътъ . . .

Ф е я т а. Обърни по-скоро елмазътъ. Отъ лѣво на дѣсно.

Т и л т и л ь (бързо извива елмазътъ).

Ф е я т а. Не тѣй бърже . . . Господи, Боже мой! Видѣ ли сега? Ти много скоро обърна елмазътъ. Сега не ше могатъ всички да идатъ по мѣстата си и ще произлѣзатъ сума неприятности. (Феята пакъ става безобразна бабичка, стѣнитѣ црѣставатъ да свѣтятъ, минутитѣ си влизатъ обратно въ часовника, хурката се спира и т. н. Но всрѣдъ общия шумъ и бързина, когато огнѣтъ се лута изъ стаята да намѣри огнището, единъ отъ хлѣбоветѣ се разплаква и надава ужасенъ викъ, че не може да се смѣсти въ ношовитѣ

Ф е я т а. Какво стана?

Х л ѣ б ъ т ѣ (потѣва въ сълзи). Нѣма мѣсто за менъ въ ношовитѣ.

Ф е я т а (навежда се надъ ношовитѣ). Ще се намѣри (смѣства другитѣ хлѣбове, да завзематъ прѣдишнитѣ си мѣста). Чакайте, чакайте, сторете мѣсто (чува се пакъ тропане).

Х л ъ б ъ т ъ (слисанъ, напразно се мжчи да влѣзе въ ношовитѣ). Нѣма кждѣ да се прибера . . . той най-напрѣдъ менѣ ще изяде.

К у ч е т о (скача около Тилтиль). Божество мое! Азъ съмъ още тука. Азъ мога още да ти говоря . . . мога още да те цѣлувамъ. Още, още, още.

Ф е я т а. Какъ . . . и Кучето ли е още тукъ?

К у ч е т о. Да, азъ съмъ необикновено щастливъ. Азъ не можахъ да се върна въ царството на Мълчанието. Трапѣтъ много бърже се затвори.

К о т к а т а. И моятъ трапѣ сжщо. Ами сега какво ще се прави? Тукъ е много опасно да останемъ.

Ф е я т а. Да, нѣма да крия отъ васъ. Всички които ще идатъ съ дѣцата, въ края на пжтешествието ще измратъ.

К о т к а т а. А тѣзъ, които нѣма да идатъ?

Ф е я т а. И тѣ ще умратъ. Ще тръгнете ли съ тѣхъ, или не — края е все единъ.

К о т к а т а (на Кучето). Хайде да се върнемъ въ трапѣтъ!

К у ч е т о. О, не, не искамъ. Азъ ще придружавамъ моето Божество. Азъ искамъ постоянно да говоря съ него.

К о т к а т а. Глупакъ! (отъ вѣнъ пакъ се тропа).

Х л ъ б ъ т ъ (облѣнъ въ сълзи). Азъ не искамъ да умирамъ въ края на пжтешествието. Азъ искамъ да се върна въ ношовитѣ си.

О г ѣ н ѣ т ъ (тича безъ спирѣ изъ стаята съ стремителна бързина и жалостно пици). Азъ не мога да намѣря огнището си не мога да влѣзна вътрѣ.

Водата (напразно се мъчи да влѣзе въ чешмата). Азъ не мога да влѣза въ чешмата.

Захаръта (блѣска се около обвивката си). Азъ си скѣсахъ обвивката.

Млѣкото (свѣнливо и равнодушно). Моятъ съдъ е счупенъ.

Феята. Боже, колко сж глупави! Какви глупци! Какви страхливци! Нима пакъ искате да живѣете както по-рано въ захлупени кутии, трапища, чешми. Нима не е по-хубаво да идете съ дѣцата да търсите Синята Птица?

Всички (освѣнъ Кучето и Свѣтлината). Да. Да можахме по-скоро да се върнемъ въ прѣдишнитѣ си мѣста! Въ чешмата, въ ношовитѣ, въ огнището, въ трапѣтъ си.

Феята (на свѣтлината, която замислено гледа отломкитѣ на лампата). А ти какво ще кажешъ, Душа на свѣтлината?

Душата на Свѣтлината. Азъ ще отида съ дѣцатъ.

Кучето (рѣмжи отъ радостъ). И азъ! и азъ!

Феята. Прѣкрасно. Все едно, късно е вече да се отказвате. Не можете да останете, ще идете всички съ тѣхъ. Само . . . огньтъ нѣма да се доближава много-много до никого; Кучето да не дразни Котката, а пѣкъ Водата ще върви все направо, нѣма да се разлига по всички страни.

(Пакъ силни удари въ вратата).

Тилтиль (услушва се). Това е баща ми. Тозъ пѣтъ той вече наистина е станалъ отъ леглото си. Азъ чувамъ какъ иде насамъ.

Феята. Хайде прѣзъ прозореца. Вървете съ менъ, азъ ще дамъ на всички ви

подходни облѣкла: и на стихиитѣ, и на животнитѣ. Хлѣбътъ да вземе клѣтката въ която дѣцата ще турятъ Синята Птица . . . Той добръ ще я пази. Бързайте, бързайте — нѣма защо да се губи врѣме.

(Прозорецътъ се удължава веднага и става като врата. Всички минаватъ прѣзъ него и слѣдъ това, той завзема първото си положение, сѣкашъ нищо не е било. Настъпва тишина. Двѣтѣ мѣнички легла сж въ тъмно. Вратата отъ дѣсно се открѣхва и главитѣ на майката и бащата се подаватъ.)

Б а щ а т а. Видишъ ли — всичко е тихо. Навѣрно Щурецъ цвѣрти!

М а й к а т а. Виждашъ ли ги?

Б а щ а т а. Прѣкрасно ги виждамъ. Спятъ си спокойно.

М а й к а т а. Да, и азъ чузамъ какъ дишатъ.

(Вратата се затваря.)

Завѣсата пада.

ДѢЙСТВИЕ ВТОРО.

КАРТИНА ВТОРА.

У Ф е я т а.

Разкошно прѣдверие въ двореца на Фей Бериллона. Свѣтли мрморни колони, златни и сребърни капители, стълби, портики, балюстради. Отъ дѣсно влизатъ Огънятъ, Захарята

и Котката съ разкошни облѣкла. Стаята отъ гдѣто излизатъ е гардеробната стая на Феята. Отъ тамъ се лѣятъ цѣли потоци свѣтлина. Котката е облѣчена съ традиционото облѣкло на „Котката съ чизмитѣ“. Захаръта — съ дрехи наполовина бѣли, наполовина свѣтло-сини. Огънятъ — съ дълга пурпурна мантия подплатена съ златна тъканъ; на главата му блѣстяща разноцвѣтна егрета. Тѣй минаватъ тѣ прѣзъ цѣлата зала и се приближаватъ къмъ авансцената отъ дѣсно. Спиратъ се подъ портиката и заобикалятъ Котката.

Котката. Минавайте. Спрѣте се тукъ. Азъ зная всичкитѣ кжтчета на тозъ дворець. Фея Берилуона го е получила въ наслѣдство отъ Синята брада. Дѣцата и Душата на Свѣтлината отидоха да навѣстятъ внучката на Феята: нека се възползуваме отъ послѣдната свободна минутка и да поговоримъ за положението си. Всички ли сме на лице?

Захаръта. Ето и Кучето иде [отъ гардеробната стая.

Огънятъ. Дяволъ да го вземе — какъ се е облѣкълъ!

Котката. Облѣкълъ се е съ ливреята на единъ отъ лакентѣ на Пепелушка. Тъкмо каквото му трѣбва . . . И душата му лакейска . . . Знаете ли какво — да се скриемъ по-добрѣ задъ тази колона . . . Азъ не му довърявамъ много. По-хубаво ще е, да не прижтствува то на нашето събрание.

Захаръта. Безполезно е да се криемъ, той вече подуши кждѣ сме. А, ето и Водата; и тя излиза отъ гардеробната стая, заедно съ Кучето. Боже, колко е хубава! (Кучето и

Водата се приближаватъ до групата.)

Кучето (скача). Здравѣйте. Ето ни и насъ. Виждате ли колко сме хубави. Я вижте тѣзъ дантели и шивици. Всичко е шито съ сжщинско злато.

Котката (на Водата). Струва ми се, че тозъ цвѣтъ на дрехитѣ Ви се нарича и „цвѣтъ на врѣмето“; нели за него се говори въ приказкитѣ? Мисля че ми е познатъ.

Водата. Да, туй е най-подходното облѣкло, което можахъ да си намѣря.

Огънятъ (прѣзъ зжби). Че и безъ чадъръ ми е дошла!

Водата. Какво казахте?

Огънятъ. Нищо, нищо.

Водата. Стори ми се, че приказвате за единъ дебелъ, червенъ носъ, който видѣхъ тия дни . . .

Котката. Не се карайте, Господа, не е врѣме за тѣзи работи. Вижете, че и Хлѣбътъ го нѣма още. Кждѣ ли е той?

Кучето. Все си търси облѣкло и не може да намѣри по вкуса си.

Огънятъ. Струва ли си да се конти, когато има такъвъ идиотски изразъ и такъвъ огроменъ коремъ!

Кучето. Въ края на краищата, той си облѣче турски костюмъ шитъ съ скжпоцѣнни камъни, ятаганъ и чалма.

Котката. Ето го . . . Съ най-раскошното облѣкло на Синята Брада! (влиза Хлѣбътъ съ току-що описания костюмъ. Коприненитѣ дрехи съ мжка се закопчаватъ на грамадния му коремъ. Съ едната си ржка е хваналъ ятаганъ затѣкнатъ на пояса, а въ

другата държи клѣтката за Синята Птица.

Хлѣбътъ (самодоволно се оправя). Е какъ е, харесвамъ ли ви?

Кучето (скача около Хлѣбътъ). Ахъ колко е хубавъ! Ахъ колко е глупавъ! Колко е хубавъ! Колко е глупавъ!

Котката (на Хлѣбътъ). Дѣцата облѣкоха ли се?

Хлѣбътъ. Да. Тилтиль се облѣче съ червената дрешка и синитѣ панталонки на Палечко, а Митиль съ рокличката на Гретель и пантофкитѣ на Пепелушка. Но най мжчното бѣше да се намѣрятъ дрехи за Душата на Свѣтлината.

Котката. А защо?

Хлѣбътъ. Феята я намира тѣй прѣкрасна, че не искаше съ нищо да я облича . . . Тогава азъ почнахъ да протестирамъ отъ името на всички насъ — насъщни и почтени начала въ живота. Най послѣ заявихъ, че при такива условия, азъ нѣма да трѣгна съ нея.

Огънътъ. Че да бѣха ѝ купили калпаче.

Феята. Е, и какво отговори Феята на заявлението ти.

Хлѣбътъ. Хлопна ме нѣколко пжти по главата и по коремътъ съ прѣчицата си.

Котката. Послѣ?

Хлѣбътъ. Тѣзи доводи напълно ме убѣдиха. Но въ края на краищата и за нея се намѣри облѣкло — дрехи отъ лунна свѣтлина, сложени на самото дъно на сандѣка съ всички други скъпоцѣности.

Котката. Стига сте приказвали. Не е врѣме . . . работата се касае за нашето

бждеше . . . Вий знаете — Феята сама ни каза, че краятъ на пжтешествието, ще е и нашъ край. Значи необходимо е да продължимъ това пжтувание колкото се може повече . . . Но и туй още не е всичкото: трѣба да помислимъ за бждешето на нашата порода, за нашитѣ дѣца и за сждбата на потомството си.

Х л ѣ б ѣ т ѣ. Bravo! браво! Котката право казва.

Котката. Слушайте тогава: всички ний тукъ присжтствуваши — животни, стихии и прѣдмѣти — имаме душа, която човѣкътъ още не е постигналъ. Ето защо ний се ползуваме още съ една малка независимостъ. Но ако човѣкътъ намѣри Синята Птица, той всичко ще знае, всичко ще вижда и ний ще се отзовемъ напълно въ неговата власть . . . Туй нѣщо азъ узнахъ отъ моята стара приятелка Нощта — тя нали пази тайната на живота . . . Трѣба, прочее, по всѣкакъвъ начинъ да се погрижимъ да се не намѣри Синята Птица. Ако потрѣба даже прѣмахването на дѣцата и туй да не ни спре.

Кучето (възмутено). Какво, какво говоришь? Я повтори, моля ти се! Азъ като че ли не чухъ добръ.

Х л ѣ б ѣ т ѣ. Тихо! Кой Ви е далъ дума? Азъ съмъ прѣдседателъ на събранието.

Огъньтъ. А Васъ кой е избралъ за прѣдседателъ?

Водата. Млъкнете . . . Защо ли се бъркате и вий.

Огъньтъ. Бъркамъ се, защото мисля, че е необходимо. И Васъ ще моля, да не ми правите бѣлѣжки.

Захаръта (съ успокоителенъ тонъ).
Моля . . моля . . Да не се караме. Работата
е много сериозна; трѣба да се взематъ мѣрки
и прѣди всичко да рѣшимъ какви.

Хлѣбътъ. Азъ напълно се присъединявамъ къмъ Захаръта и Водата.

Кучето. Колко е глупаво всичко туй
. . безкрайно глупаво! Ний трѣба да слуша-
ме човѣка, да му угаждаме въ всичко — и
нищо повече. Азъ нищо друго не признавамъ,
освѣнъ човѣка. Да живѣе човѣкътъ! Да
живѣемъ и да умремъ за човѣка. Всичко за
човѣка. Човѣкътъ е богъ!

Хлѣбътъ. Азъ напълно се присъединявамъ къмъ Кучето.

Котката. Дайте доказателства, убѣдете ни, че това е тъй.

Кучето. Азъ нѣмамъ никакви доказа-
телства и никакви доводи. Азъ обичамъ чо-
вѣка и това е достатъчно. Ако вий намис-
лите нѣщо лошо противъ него, азъ най-напрѣдъ
ще ви удуша, а слѣдъ туй всичко ще му
раскажа.

Захаръта (застѣпва се съ сладъкъ
гласъ). Моля Ви се, защо да се трѣвожите?
Отъ извѣстно гледище и двамата сте прави.
Има много за и много противъ . . .

Хлѣбътъ. Азъ напълно сподѣлямъ
мнението на Захаръта.

Котката. Нима ний всички — Вода-
та, Огънътъ и Хлѣбътъ, и Кучето даже —
не сме жертва на нечуванъ деспотизъмъ! Спо-
мняте ли си какъ хубаво живѣяхме ний до по-
явяванието на тозъ тиранъ; какъ свободно
бродяхме ний по цѣлата земя . . . Водата и

Огънятъ бѣха единственитѣ господари на свѣта, погледнете сега въ какво състояние сжтѣ . . . Ами ний . . . потомци на едноврѣмешнитѣ велики хищници — на какво сме се обърнали? Но — да не говоримъ повече . . . Феята и Свѣтлината идатъ. Душата на Свѣтлината е напълно съ човѣка — тя е нашъ най-зълъ врагъ . . . Ето ги! (отъ дѣсно влиза Феята — въ видъ на бабичка — и Душата на Свѣтлината заедно съ Тилтиль и Митиль).

Феята. Какво е туй? Защо сте се събрали на купъ и си шѣпните като съзаклятници. Врѣме е за тръгване. Азъ рѣшихъ че прѣдводителъ ще ви бжде Душата на Свѣтлината. Ще ѝ се подчинявате тѣй, както бихте се подчинявали и на мене: азъ ѝ прѣдадохъ вълшебната си прѣчица. Дѣцата днесъ ще навѣстятъ баба си и дѣдо си. Отъ деликатность, разбира се, никой отъ васъ нѣма да иде съ тѣхъ. Тѣ ще прѣкаратъ тази вечеръ съ умрѣлитѣ си роднини. А въ това врѣме, вий пригответе всичко необходимо за пжтъ: той ще е доста дългъ. Бързо! Вървете всички по мѣстата си.

Котката (лицѣмѣрно). Тъкмо имъ казвахъ и азъ сжщото нѣщо. Убѣждавахъ ги, че всѣки трѣба строго да си испънява дългътъ. За нещастие, Кучето все ме прѣкъсваше и не ми даваше да говоря.

Кучето. Какво приказва тя? Чакай азъ ще те науча тебе! (иска да се хвърли връзъ Котката, но Тилтиль го спира съ заканване).

Тилтиль. Мирно Тило! Не смѣй да се хвърляшъ. Ако се опиташъ още веднжъ . . .

Кучето. Божество мое! Ти не знаешъ.
Ами че тя . . .

Тилтиль (заканва се). Млъкни!

Феята. Стига, остави го . . . Хлѣбътъ да даде за тази вечеръ клѣтката на Тилтиль. Много е възможно, Синята Птица да е въ страната на Миналото, кждѣто сж сега дѣдото и бабата на дѣцата. Поне нищо не имъ прѣчи да я потърсятъ — не бива да се пропуща случая. Кждѣ е клѣтката?

Хлѣбътъ (тържествено). Его я, многоуважаема госпожа Фея (взема поза на ораторъ). Нека всички присѣтствующи бждатъ свидѣтели, че сребърната клѣтка, която ми бѣше вржчена . . .

Феята (прѣкъсва го). Стига . . . безъ много приказки. Ний ще излѣземъ отъ тукъ, а дѣцата отъ тамъ.

Тилтиль (безпокойно). Нима ний сами ще тръгнемъ?

Митиль. Азъ огладнѣхъ.

Тилтиль. И азъ сжщо.

Феята (на Хлѣбътъ). Я разгърни пашовската си дрѣха и имъ отрѣжи по едно кжсче отъ дебелия си коремъ. (Хлѣбътъ разгръща дрѣхата си, изважда ятагана, отрѣзва отъ корема си двѣ филии и ги дава на дѣцата).

Захарята (приближава се до лѣцата). Позволете и на мене да ви дамъ нѣколко захарчета (отчупва единъ по единъ петътѣхъ прѣста на лѣвата си ржка и ги дава на дѣцата).

Митиль. Какво прави тя? Испочупи всичкитѣ си прѣсти.

Захаръта (любезно). Опитайте ги. Тѣ сж много вкусни. Сжщински бонбонки.

Митиль (смучи единъ прѣстъ). Ехъ че вкусно . . . чудесно! А имашъ ли много отъ тѣхъ?

Захаръта (скромно). Колкото обичате.

Митиль. Ами не те ли боли като ги чупишъ.

Захаръта. Съвсѣмъ не . . . Напротивъ, много е удобно: щомъ отчупя единъ, израства другъ. По тозъ начинъ азъ имамъ все новички прѣсти.

Феята. Не яжте толкова много сладко дѣца. Не забравяйте че ей сега ще вечеряте у дѣдови си.

Тилтиль. Нима тѣ сж тукъ?

Феята. Ей сега ще ги видите.

Тилтиль. Какъ ще ги видимъ, като сж умрѣли.

Феята. Тѣ живѣятъ въ вашата паметъ — значи не сж умрѣли. Хората не знаятъ тази тайна, тѣй-като тѣ и безъ това, много малко знаятъ. Но ти съ помощьта на елмаза ще видишъ, че мъртвитѣ си живѣятъ тѣй щастливо както при живѣ. Стига само да си спомнятъ за тѣхъ.

Тилтиль. А Свѣтлината ще дойде ли съ насъ?

Душата на Свѣтлината. Не, по добрѣ никой да не ви прѣчи при срѣщата съ роднитѣ ви . . . Азъ ще почакамъ тукъ нѣйдѣ на близо. При това и не съмъ канена.

Тилтиль. А отъ кждѣ ще минемъ?

Феята. Ето по този пѣтъ. Вий сте сега тъкмо на прага на Страната на Вѣс-

поминанията . . . Щомъ обърнешъ елмаза, ще видишъ едно голѣмо дърво. а на него закована дъсчица съ надписъ. По това ще познаешъ, че си дошълъ кждѣто трѣба. Но нѣма да забравяшъ, че въ деветъ безъ четвъртъ, трѣба да си тука вече . . . Това е много важно . . . Бждете точни; ако закъснѣете, всичко ще рухне . . . До скоро виждане! (извиква Кучето, Котката, Свѣтлината и др.) Насамъ, насамъ . . . А вий дѣца минете отъ тамъ. (Излиза отъ дѣсно съ Свѣтлината, животнитѣ и т. н.. Дѣцата излизатъ отъ лѣво).

Завѣсата пада.

КАРТИНА ТРЕТЯ.

Въ Страната на Въспоминанията.

Гжста мъгла, въ която се очертава стѣблото на голѣмъ старъ джбъ, отъ дѣсно на авансцената; на него е прикована дъсчица съ надписъ. Мъглата прониква навсждѣ; тя е съвършено непроницаема. Тилтиль и Митиль стоятъ до подножието на джба.

Тилтиль. Ето ти и дървото.

Митиль. И дъсчицата съ надписа.

Тилтиль Не мога да разбера, какво е написано . . . Чакай да се исправя на тозъ пжнъ. А, ето — написано е: „Страна на Въспоминанията“.

Митиль. Навѣрно отъ тукъ се почва.

Тилтиль. Да. Стрѣлката сочи насамъ.

Митиль. Е, ами кждѣ сж дѣдо и баба?

Т и л т и л ь. Тамъ — задъ мъглата . . .
сега ще ги видимъ.

М и т и л ь. Азъ нищо не виждамъ . . .
Даже ржцѣтъ и краката си не мога да ви-
дя (хленче). Мене ми е студено! . . . Азъ не
искамъ повече да се скитамъ . . . Искамъ да
си идемъ у дома . . .

Т и л т и л ь. Я не плачи, моля ти се,
безъ край като водата Какъ не те е срамъ!
Такова голѣмо момиче. Ей на, виждашъ ли,
мъглата се изясня: значи ще видимъ какво
има задъ нея. (Наистина, мъглата почва да се
движи, става по-лека, по свѣтла, разсѣйва се
и се испарява. И въ по-ясната, прозрачна вече
свѣтлина, почва да се очъртава лека по-лека
весела селска кжшица, подъ сводъ отъ зеле-
нина и покрита съ влечащи се растения. Про-
зорцитѣ и вратитѣ сж затворени. Виждатъ
се пчелни кошери, саксии съ цвѣтя на про-
зорцитѣ и клѣтка въ която спи косъ. До
вратата пейка на която сѣдятъ селянинъ ста-
рець и жена му, унесени въ дълбокъ сънъ.
Това сж дѣдото и бабата на дѣцата).

Т и л т и л ь (познава ги). Ето дѣдо и
баба!

М и т и л ь (плѣска съ ржцѣ). Да, тѣ
сж, тѣ сж!

Т и л т и л ь (не съвсѣмъ увѣренъ още).
Чакай, дѣ да знаемъ—може да не сж живи.
Вижъ че не се движатъ! Нека постоимъ още
малко задъ дървото.

(Бабицката Тилъ отваря очи, вдига гла-
ва, протяга се, дълбоко въздиша и гледа дѣ-
дото, който сжщо бавно се събужда).

Б а б а т а. Менъ сѣкашъ ми се струва,

че внучетата, онѣзъ дѣто сж още живи, ще ни навѣстятъ днесъ.

Дѣдото. Тѣ навѣрно мислятъ за насъ. Азъ усѣщамъ нѣкакво си вълнение и краката ми треперятъ.

Бабата. Трѣба да сж нѣйде на близо: по очитѣ ми сълзи отъ радостъ.

Дѣдото. Не, тѣ сж много далечъ . . . азъ съмъ още доста слабъ.

Бабата. Азъ пѣкъ ти казвамъ, че тѣ сж до насъ — върнаха ми се силитѣ.

Тилтиль и Митиль (искачатъ изъ задъ джба). Ний сме тукъ . . . дѣдо, бабо, ний дойдохме при васъ . . . ето ни, ето.

Дѣдото. Е, видишь ли, какво ти казвахъ? Азъ знаяхъ положително, че тѣ ще дойдатъ днесъ.

Бабата. Тилтиль, Митиль! Вий ли сте? тя е, тя е! Тѣ сж! (понечва да ги присрѣщне). Охъ не мога да тичамъ. Все ми прѣчи още тозъ ревматизмъ.

Дѣдото (едва едва сполучва да се спригне къмъ тѣхъ). Азъ сжщо не мога много да тичамъ. Единия ми кракъ все си е още дървенъ, отъ какъ едно врѣме паднахъ отъ голѣмия джбъ. (Дѣцата и старитѣ горѣщо се прѣгръщатъ и цѣлуватъ единъ други).

Бабата. Колко си порасналъ и колко си силенъ, Тилтиль!

Дѣдото (глади Митиль по косицата). Я гледай бабичко, каква хубава коса . . . И какви очи . . . и каква хубава миризма лѣха отъ нея.

Бабата (цѣлува ги още веднжжъ). Я сѣднете на колѣнѣтѣ ми.

Дѣдото. Ами азъ . . . при менъ мѣма ли нѣкой да дойде.

Бабата. Чакай . . . по-напрѣдъ азъ ще ги помилвамъ. Мама и тате — какъ сж? Зрави ли сж?

Тилтиль. Много сж добрѣ, мила бабо. Още спѣха когато излѣзохме ний.

Бабата (любовно оглежда дѣцата и все ги цѣлува). Колко сте хубавки, какви сте чистички . . . Мама ли те изми тѣй хубавко. А по чорапкитѣ нѣма ли дупки? Едно врѣме все азъ ги кърпѣхъ. Защо не ни идвате по-често? Ний тѣй ви се радваме . . . Колко мѣсеца се изминаха вече отъ какъ никой не си е спомнилъ за насъ — не ни е идвалъ.

Тилтиль. Да, но ний никакъ не можахме, бабо. И днесъ само бдагодарение на Феята...

Бабата. Ний винаги искаме да ни навѣстятъ живитѣ . . . само че тѣ тѣй рѣдко идватъ . . . Чакай да видимъ . . . кога бѣхте послѣденъ пжтъ? . . . Ахъ да, на задушница, когато дрънкатъ цѣлъ день камбанитѣ.

Тилтиль. На задушница ли? Не е вѣрно: тогава ний бѣхме много простинали и не излизахме никакъ изъ кжщи.

Бабата. Да, но вий мисляхте за насъ.

Тилтиль. Мисляхме.

Бабата. Видишъ ли — а всѣки пжтъ щомъ се смислите за насъ, ний се събуждаме и ви виждаме . . .

Тилтиль. Значи, стига само да . . .

Бабата. Нали самъ знаешъ . . .

Тилтиль. Не, азъ нищо не знамъ.

Бабата (обрѣща се къмъ дѣдото). Чудни сж хората тамъ по земята. Все

още нищо не знаятъ И нищо ново не сж научили.

Д ъ д о т о. И сега е сжщото, както и едно врѣме. Живитѣ сж все тѣй глупави, когато говорятъ за мъртвитѣ, както и въ мое врѣме.

Т и л т и л ь. Значи вий постоянно спите.

Д ъ д о т о. Да, доста трѣба да спимъ, до като живитѣ се сѣтятъ да си спомнятъ за насъ, за да се събудимъ и ние. Сладко се спи наистина, когато животътъ е свършенъ, но все пакъ приятно е да се събуждашъ отъ врѣме на врѣме.

Т и л т и л ь. Значи, вий не сте умрѣли наистина? Не сте мъртви?

Д ъ д о т о. Какъ каза? Какво говори той? Навѣрно употребявашъ такива думи, които ний вече не можемъ да разберемъ . . . Какво е то — нова дума, или ново откритие?

Т и л т и л ь. Думата: „умирамъ“?

Д ъ д о т о. Да, именно, тази сжщата дума . . . Какво значи тя?

Т и л т и л ь. Тя значи да не си живъ вече.

Д ъ д о т о. Що за глупавъ свѣтъ!

Т и л т и л ь. А тукъ хубаво ли е?

Д ъ д о т о. Да, не е лошо.

Б а б а т а. И шѣше да ни е много по-добрѣ, ако ни спохождахте по-често . . . Помнишъ ли, Тилтиль — миналия пжтъ, като бѣше тукъ, азъ ти направихъ баница съ ябълки а ти тѣй много яде, че щѣше да се разболѣешъ.

Т и л т и л ь. Огъ миналата година азъ нито веднѣжъ не съмъ ялъ баница . . . А тази година и ябълки никакъ нѣма.

Баба та. Глупости! Тукъ винаги има всичко, каквото потърсишъ.

Тил тиль. Да, но това не е все едно.

Баба та. Какъ да не е все едно? И тукъ и тамъ всичко е еднакво. Нима не можемъ и тукъ да се прѣгърнемъ и да се цѣлунемъ.

Тил тиль (гледа по редъ, баба си и дѣдо си). Ти съвсѣмъ не си се промѣнилъ дѣдо, ни на косъмъ . . . И баба никакъ не се е промѣнила. Но и двамата сте станали по красиви.

Дѣдо то. Тукъ ни е добрѣ, повече не можемъ да устаряваме . . . Но затова пѣкъ вий . . . сжщински юнаци . . . Я да видимъ рѣзката на вратата отъ миналия пжтъ . . . Ний ви мѣрихме послѣдния пжтъ, когато дохождахте на задущница. Я се исправи! (Тил тиль се исправя до вратата). Четири прѣста си порасълъ — видишъ ли колко много. (Митиль сжщо се исправя). А пѣкъ Митиль — четири и половина. Ахъ ти скорозрѣйка! Я ги вижъ ти, какъ растатъ.

Тил тиль (оглежда се наоколо възхитенъ). Какъ е тукъ всичко както по-напрѣдъ, само че много по красиво. Ето и часовникътъ съ отчупената стрѣлка. Нали азъ я бѣхъ счупилъ?

Дѣдо то. Ето и супникътъ, отъ който ти сжщо бѣше отчупилъ едно парче.

Тил тиль. И дупката въ вратата, още стои. Азъ я бѣхъ извъртѣлъ съ свределъ.

Дѣдо то. Е, че такъвъ лудетина като тебъ . . . Какви ли не лудории и пакости бѣше ни направилъ . . . Видишъ ли дървото

дѣто се катереше, когато ме нѣмаше въ кж-
щи . . . И сливитѣ по него сж все тѣй ху-
бави, тъмни . . .

Т и л т и л ь. Само че сж още по-красиви.

Д ѣ д о т о. А тукъ е и нашия старъ
косъ. Той още знае да пѣе. (Косътъ се съ-
бужда и почва да пѣе високо).

Б а б а т а. Видишь ли . . . щомъ си спо-
мниха за него...

Т и л т и л ь (забѣлѣзва съ очудване, че
косътъ е стангълъ съвсѣмъ синь). Ами че той
е синь . . . Значи той ще е Синята Птица,
която азъ трѣба да намѣря за Феята . . . Пъкъ
вий не ми казвате, че тя е тука . . . Той е
съвсѣмъ, съвсѣмъ синь, като топка отъ синьо
стъкло (съ молба). Дѣдо, бабо, дайте ми косчето!

Д ѣ д о т о. Да му го дадемъ, а? Ти
какъ мислишь, бабичко?

Б а б а т а. Дай му го, разбира се! За
какво ни е на насъ . . . той все спи . . . Ни-
когажъ не го чуваме.

Т и л т и л ь. Азъ ще го туря въ клѣт-
ката ей сегичка . . . че кждѣ ли е тя? Ахъ,
да, азъ я оставихъ задъ дървото. (Затичва се
къмъ джба, донася клѣтката и туря въ нея
косътъ.) Та вий, значи, наистина ми давате
Синята Птица? Ехъ, че ще се зарадва Феята
. . . и Свѣтлината.

Д ѣ д о т о. Само че, знаешъ ли, азъ не
отговарямъ за косътъ . . . Страхъ ме е, че
той е отвикналъ огъ шумниятъ и суегенъ
животъ на земята, та да не би да се върне
обратно при пръвъ удобенъ случай. Ос-
тави го за сега въ клѣтката, пъкъ ти иди
вижъ кравата.

Т и л т и л ь (забълъзва кошеритѣ). А какво правятъ пчелитѣ?

Д ѣ д о т о. Не имъ е злѣ . . Тѣ не сж живи, споредъ васъ, но работятъ безъ спиртъ.

Т и л т и л ь (приближава се до кошеритѣ). Да, мирише на медъ . . . Навѣрно пититѣ сж пълни . . . И всичкитѣ цвѣтя тукъ колко сж хубави . . Ами моитѣ сестрички, дѣто умрѣха, тука ли сж?

М и т и л ь. А тритѣ братчета, дѣто ги туриха въ гробчета, кждѣ сж? (при тѣзи имъ думи седемъ малки дѣца, различенъ рѣстъ, образуващи, когато сж въ група, антична свирка — излизатъ едно по едно изъ кжщи).

Б а б а т а. Тукъ сж, тукъ сж . . . ето ги. Стига да си спомнишъ за тѣхъ и тѣ веднага излизатъ, лудетини такива. (Тилтиль и Митиль тичатъ къмъ тѣхъ. Прѣгръщания, цѣлувки. Всички дѣца скачатъ, въртятъ се и радостно се смѣятъ).

Т и л т и л ь. Добъръ ти день Пиеро . . (хващатъ се за коситѣ). Е, ако искашъ, хайде да се боримъ, Роберъ . . Жанъ здравѣй! Кждѣ ти е въртилешката? Мадлена, Пиерета, Полина . . А ето и Рикетъ.

М и т и л ь (на Рикетъ). Сестричко мила, ами ти все още пълвишъ на четире крака.

Б а б а т а. Да, тя повече нѣма да израсте.

Т и л т и л ь (забълъзва едно малко кученце, което все лае около тѣхъ). А, това е Кики, дѣто му отрѣзахъ опашката съ ножица — и той не се е измѣнилъ.

Д ѣ д о т о (поучително). Тукъ всичко остава неизмѣно.

Тилтиль. „Полина все си има пжпчи-
ца на носътъ.“

Бабата. Да, и нѣма да се махне
никой пжтъ.

Тилтиль. Колко здрави изглеждатъ.
Какви сж кржгли, гладки . . страничкитѣ имъ
. . Вижда се че не гладуватъ тѣ тукъ.

Бабата. Тѣ сж много по здрави, отъ
какъ сж прѣстанали да живѣятъ. Нѣма отъ
какво да ги е сграхъ — нѣма ни болѣсть ни
грижи, ни тревоги. (Часовникътъ въ кжщи
удря осемъ).

Бабата (очудена). Какво е туй?

Дѣдото. Не зная. Като че ли часов-
никътъ би.

Бабата. Не може да бжде. Той ни-
кога не бие.

Дѣдото. Да, ний никога не мислимъ
за врѣмето. Да не би нѣкой отъ васъ да е
помислилъ колко е часътъ?

Тилтиль. Азъ помислихъ . . Кажете
ми, наистина, колко е часътъ.

Дѣдото. Че и да искашъ негога ти
каза — азъ вече отвикнахъ отъ броението.
Часовникътъ удари осемъ пжти — то ще да
е по вашему осемъ часътъ.

Тилтиль. Свѣтлината ще ме чака;
Феята каза да се връщамъ въ деветъ безъ
четвъртъ. Това е много важно за менъ. Сбо-
гомъ, отивамъ си.

Бабата. Не, не, не, азъ нѣма да ви
пустна безъ вечеря. Веднага ще сложимъ
масата прѣдъ вратата. И азъ пѣкъ сѣкашъ
сѣмъ знаяла — приготвила сѣмъ чудесна су-
па съ зеле и баница съ сливи. (Изнасятъ маса

изъ кжши, турятъ я прѣдъ вратата, слагатъ паници, блюда. Всички помагатъ да се нарежда)

Т и л т и л ь. Въ сжшность . . щомъ сме намѣрили Синята Птица, пѣкъ и супа съ зеле . . азъ тѣй отдавна не съмъ ялъ. Съ туй пжтуване . . въ хотелитѣ нийдѣ не може да се намѣри нищо подобно.

Б а б а т а. Готово . . . сѣдайте дѣца! Щомъ бързате толкова, да не губимъ врѣме. (Запалватъ лампата и сѣдатъ да вечерятъ. Слагатъ супата. Дѣцата и старитѣ се намѣстватъ, весело се бутатъ, високо се смѣятъ и се радватъ.)

Т и л т и л ь (лакомо яде супата). Колко е вкусно, Боже мой, колко е вкусно! Азъ искамъ още! (удря съ дървената лѣжица по чинията.)

Д ѣ д о т о. По-полека . . Ти все си си такъвъ немирникъ. Гледай да не счупишъ паницата.

Т и л т и л ь (понавдига се на сточето). Искамъ още супа, още . . . (Тегли къмъ себе си супникътъ; той пада и супата се разлива по масата и по колѣнѣтѣ на гоститѣ. Викъ. Шумъ.)

Б а б а т а. Видишъ ли, нали ти казвахъ!

Д ѣ д о т о (удря една плѣсница на Тил-тиль). На ти тебе сега!

Т и л т и л ь (смутенъ на първо врѣме, хваща се за страната, а послѣ съ радостенъ гласъ). Сжщо тѣй бѣше едно врѣме, когато ти бѣше живъ. Дѣдо, миличъкъ, колко е приятно, когато биешъ. Дай пѣкъ азъ да те цѣлуна.

Д ѣ д о т о. А, че ако ти харесва, азъ мога и да повтора. (Часовникътъ удря половина).

Тилтиль (скача). О, емъ и половина! (хвърля лъжицата на масата). Митиль, бързай скоро, че ще закъснѣемъ.

Бабата. Пойте още . . . поне нѣколко минути. Не гори най-сетнѣ тамъ нѣщо у васъ. Сѣкашъ кой знае, колко често ви виждаме.

Тилтиль. Не, по никои начинъ не можемъ повече. Душата на Свѣтлината е тѣй добра, тѣй мила. Азъ ѝ обѣщахъ. Хайде Митиль, ставай да вървимъ.

Дѣдото. Ето туй е лошото на . . . у хората. Все си иматъ работа, все нѣщо ги тревожи.

Тилтиль (взима клѣтката и бързо, бързо цѣлува всички по редъ). Сбогомъ дѣдо! Сбогомъ бабо! Сбогомъ братя, сестрички, Пиретъ, Робертъ, Полина, Мадлена, Рикетъ и ти Кики Повече не можемъ да стоимъ тукъ. Не плачи бабо, ний пакъ ще дохождаме.

Бабата. Идвайте всѣки день.

Тилтиль. Добрѣ, добрѣ — колкото може по често.

Бабата. Това е едничката ни радость. За насъ е празникъ, когато мисълта ви, ни навѣстява.

Дѣдото. Други развлечения ний нѣмаме.

Тилтиль. Скоро, скоро, кждѣ е клѣтката? Кждѣ е Птицата?

Дѣдото (подава му клѣтката). Ето я. Помни, че азъ не отговарямъ за нея и ако синия цвѣтъ се промѣни . . .

Тилтиль. Сбогомъ, сбогомъ!

Братята и сестритѣ на Тилтиль. Сбогомъ Тилтиль, сбогомъ Митиль. Да ни

донесете бонбони! Сбогомъ . . пакъ да дойдете. (Всички махатъ съ кърпи. Тилтиль и Митиль бавно се отдалечаватъ. Но вече въ края на разговора, мъглата почва да се сгъстява, гласоветъ затихватъ и при спущане на завѣсата, всичко постепенно се изгубва въ мъгла. Тилтиль и Митиль оставатъ сами подъ голѣмиятъ джбъ.)

Т и л т и л ь. Насамъ Митиль.

М и т и л ь. Кждѣ е Свѣтлината?

Т и л т и л ь. Не знамъ (гледа птицата въ клѣтката). Я гледай, тя не е вече синя . . Пакъ станала черна!

М и т и л ь. Дай си ржката, братче. Менѣ ми е много студено и страшно.

Завѣсата пада.

ДЪБИСТВИЕ ТРЕТО.

КАРТИНА ЧЕТВЪРТА.

Дворецътъ на Нощта.

Огромна великолѣпна зала въ строгъ стилъ, произвеждаща впечатление на нѣщо гробно-застинало. Прилича на старо-гръцки храмъ, въ който колонитѣ, архитравитѣ, плочитѣ и всички украшения сж отъ черъ мраморъ, злато и черно дърво. Формата на залата е трапецъ. Базалтовитѣ стѣпала по цѣлата ѝ ширина я дѣлятъ на три плана, разположени единъ надъ другъ. Въ дълбочината на сце-

ната — тѣ постъпено се губятъ. Между колонитѣ отъ дѣсно и отъ лѣво, врати отъ тъменъ бронзъ, а въ дѣното, монументална мѣдна врата. Неопрѣдѣленас вѣтлина, исходяща катъ че ли само отъ блѣсъка на мрямора и черното дърво, освѣтлява залата; друга никаква свѣтлина нѣма. При вдигане на завѣсата, Ношъта въ видъ на стара жена съ дълги черни одежди, сѣди на стъпалата на втория планъ, между двѣ дѣца; едното, почти голо, като Амуръ, спи дълбокъ сънь съ усмивка на устнитѣ си. Другото стои неподвижно, цѣло обвито отъ главата до краката. На първия планъ отъ дѣсно влиза Котката.

Н о щ ѣ т а. Кой тамъ?

К о т к а т а (пада изнемошъла на мряморнитѣ стъпала). Азъ съмъ, майко моя Нощъ. Нѣмамъ вече сили.

Н о щ ѣ т а. Що ти е, дѣте мое? Ти си блѣда, изнемошъла, цѣла опръскана съ калъ дори и мустацитѣ ти . . . Навѣрно пакъ си се боричкала по покривитѣ, по дъждътъ и снѣгътъ.

К о т к а т а. Никакъ не ми е сега за боричкане по стрѣхитѣ. Нашата тайна е въ опасностъ: ето каква е работата . . . Дошло е началото на края . . . Сполучихъ да избѣгамъ за минутка, да ви прѣдупреда, но страхъ ме е, че вече нишо не може се поправи.

Н о щ ѣ т а. Но, какво има? Какво стана?

К о т к а т а. Нали ви говорихъ вече за малкия Тилтиль, синътъ на дърваря и за неговия вълшебенъ елмазъ . . . Той иде и ще ви иска Синята Птица.

Н о щ ѣ т а. До сега, нели я нѣма у него?

Котката. Да, но той скоро ще я има, ако ний не се спасимъ чудомъ нѣкакъ си. Вижте какво се случи: Душата на Свѣтлината, която го води ни прѣдава всички; тя напълно е взела страната на човѣка. Научила се, че Синята Птица, истинската Синя Птица, която издържа дневната свѣтлина, се крие тукъ, гдѣто живѣятъ синитѣ птици на Мечтата, които се хранятъ съ лунни лжчи и които умиратъ когато ги види свѣтлина. Душата на Свѣтлината знае, че ѝ е забранено да прѣстѣпя прагътъ на вашия дворецъ и затова праща дѣцата. А прѣдъ Човѣкътъ вий вече не можете да затворите вратата на вашитѣ тайни и азъ не зная какъ ще се свърше всичко това, какво ще стане . . . Ако се случи това нещастие, ако тѣ намѣрятъ истинската Синя Птица — за насъ всичко е свършено. Ний ще трѣба да изчезнемъ за винаги . . .

Но щѣта. Боже мой, какви врѣмена! Нѣмамъ ни минута спокойствие . . . Въ послѣдне врѣме, азъ съвсѣмъ не разбирамъ Човѣка . . . Кждѣ го тегли? Нима той наистина иска да узнае всичко? Едната трета отъ моитѣ тайни и безъ туй сж вече въ неговитѣ ржцѣ: всичкитѣ ми ужаси се боятъ отъ него и не смѣятъ да се покажатъ, призрацитѣ ми се разирѣснаха, а повечето отъ болѣститѣ ми се чувствуватъ съвсѣмъ злѣ.

Котката. Да, знамъ азъ — тежки врѣмена настанаха; само ний двамата съ тебе се боримъ противъ човѣка. Ето ги идатъ . . . Споредъ менъ, тѣй като тѣ все сж още дѣци лесно ще бжде да ги наплашимъ тѣй, че да не помислятъ даже да отварятъ

голѣмата врата, гдѣто сж луннитѣ птици. Стигатъ тайнитѣ отъ другитѣ пещери, за да имъ отвлечатъ вниманието, за да ги исплашатъ.

Но щѣта (услушва се въ шумѣтъ отъ вѣнъ). Какво е това? Нима тѣ сж много?

Котката. Не, но заедно съ тѣхъ сж и нашитѣ приятели: Хлѣбѣтъ и Захарѣта. Водата е неразположена, а Огънѣтъ не може да дойде, че е роднина на Свѣтлината. Само Кучето не е на наша страна, но нѣма какъ да се отървемъ отъ него.

(Тилтиль и Митиль, Хлѣбѣтъ, Захарѣта и Кучето влизатъ боязливо отъ дѣсно на първия планъ).

Котката (затичва се да посрѣща Тилтиль). Насамъ, насамъ повѣлителю! . . . Азъ прѣдупрѣдихъ Нощѣта за вашето идване, тя не е съвсѣмъ здрава, затуй и не излѣзе да ви посрѣща.

Тилтиль. Добъръ день, мила Нощъ.

Нощѣта (обидена). Добъръ день? Какво значи това? Не можешъ ли да кажешъ „лека нощъ“ или поне „добъръ вечеръ“?

Тилтиль (виновато). Простете . . азъ не знаяхъ . . . (посочва дѣцата). Ваши ли сж тѣзи дѣца? Колко сж мили.

Нощѣта. Да, мои сж. Едното е Сънѣтъ.

Тилтиль. А защо е толкова дебело.

Нощѣта. Защото спи колкото му се шѣ.

Тилтиль. А другото кое е? Защо се крие, защо си покрива лицето? Да не е болно? Какъ го викатъ?

Нощѣта. Това е сестрата на Сънѣтъ . . . По добръ да не ѝ казвамъ името.

Тилтиль. Защо?

Н о щ ъ т а. Хората не обичатъ да ѝ произнасятъ името . . Да говоримъ по-добрѣ за друго . . Каза ми Котката, че вий ще търсите „Синята Птица“.

Т и л т и л ь. Да, ако позволите . . Азъ ще ви моля да ми кажите, кждѣ е тя.

Н о щ ъ т а. Не зная дѣте мое . . всичко, което мога да ви кажа, то е че я нѣма тукъ. Азъ поне не съмъ я виждала никога.

Т и л т и л ь. О не — тя навѣрно е тукъ. Менѣ ми каза Душата на Свѣтлината. Тя всичко знае . . . Дайте ми ключоветѣ си.

Н о щ ъ т а. Разбери, приятелче, че азъ немога да давамъ ключоветѣ комуто и да е; мене е прѣдадена охраната на всички тайни на Природата, азъ съмъ отговорна за тѣхъ, и строго ми е забранено да ги откривамъ всѣкому, а особено на дѣца.

Т и л т и л ь. Когато Човѣкътъ ви иска ключоветѣ — вий нѣмате право да му отказвате. Азъ зная това.

Н о щ ъ т а. Кой ти каза?

Т и л т и л ь. Душата на Свѣтлината.

Н о щ ъ т а. Пакъ тя . . . И защо ли тя все се бърка.

К у ч е т о. Ще заповѣдашъ ли, Боже-ство мое, да взема ключоветѣ на сила.

Т и л т и л ь. Мирно! Не се бъркай, дѣто не те питатъ! (На Нощъта). Бждете любезна, дайте ми ключоветѣ.

Н о щ ъ т а. Знакъ имашъ ли? Покажи го.

Т и л т и л ь (допира се до шапката). Погледни елмазътъ.

Н о щ ъ т а (подчинява се на необходимостъта). Е, добрѣ. Ето ти ключътъ, който

отваря всичкитѣ врати. Но — пази се. Ако се случи нѣкое нещастие . . . Не отговарямъ.

Х л ѣ б ѣ т ѣ (много разтѣвоженъ). Значи, има голѣма опасность.

Н о щ ѣ т а. Разбира се. И азъ даже не зная какво бихъ сторила, ако се реши нѣкоя отъ тѣзъ бронзови врати и ако се разкрияха всички бездни, скрити задъ тѣхъ. Тука въ тазъ зала, наоколо задъ бронзови врати въ базалтови пещери се криятъ всички бичове на човѣчеството, всички нещастия, всички ужаси, злочестини, моръ, катастрофи, всички таинствени ужаси, които омрачаватъ животътъ отъ самото начало на битието. Азъ доста се измъчихъ до като съ помощта на Сждбата ги затворя тукъ. И повѣрвайте ме, мжно е да се държатъ всички тѣзъ буйни господа въ покорность. Зная по опитъ колко е ужасно, когато нѣкой отъ тѣхъ се исплъзне отъ моя надзоръ и се яви на земята.

Х л ѣ б ѣ т ѣ. По силата на това, че азъ съмъ старъ, опитенъ и прѣиспълненъ съ прѣданость къмъ тѣзи дѣца, азъ се явявамъ едничкъ тѣхенъ защитникъ. И затова трѣба да ви задамъ единъ въпросъ.

Н о щ ѣ т а. Моля.

Х л ѣ б ѣ т ѣ. Въ случай на опасность, по кой пжтъ ще бѣгаме.

Н о щ ѣ т а. Нѣма никаква възможность да се бѣга отъ тукъ.

Т и л т и л ѣ (взима ключътъ и се качва на първото стѣпало). Да почнемъ отъ тукъ Какво има задъ тазъ бронзова врата?

Н о щ ѣ т а. Тамъ сж, струва ми се, Призрацитѣ. Азъ много отдавна не съмъ я

отваряла и тѣ самитѣ много отдавна не сж излизали отъ тамъ.

Т и л т и л ь (туря ключѣтъ въ [ключалката). Ще видимъ. (На Хлѣбѣтъ). Донесохте ли клѣтката за Синята Птица?

Х л ѣ б ѣ т ѣ (трака съ зжби). Менѣ разбира се не ме е страхъ, но не е ли подобрѣ да погледнемъ само прѣзъ дупчицата, отъ колкото да отваряме вратата.

Т и л т и л ь. Не съмъ ви молилъ за съвѣтъ!

М и т и л ь (плачишкомъ). Менѣ ме е страхъ . . . Кждѣ е Захарѣта? Азъ искамъ да си ида у дома.

З а х а р ѣ т а (услужливо, съ подмилкване). Тукъ съмъ, при васъ, мила Госвожице, не плачете, азъ ще си отрѣжа прѣста — ще ви дамъ бонбонче.

Т и л т и л ь. Нѣма какво да се бавимъ. (Обръща ключѣтъ и отваря прѣдпазливо вратата. Веднага отъ тамъ искачатъ петъ, шесть най-разнообразни Призрака и се прѣскаатъ по всички страни. Хлѣбѣтъ, обхванѣтъ отъ страхъ, хвърля клѣтката и се скрива въ дълбочината на залата. Нощѣта гони Призрацитѣ и вика на Тилтиль.)

Н о щ ѣ т а. Скоро, скоро . . . Затвори вратата, че всички ще се разбѣгатъ и нѣма да можемъ да ги стигнемъ. Отъ какъ Човѣкътъ прѣстана да се бои отъ тѣхъ — много имъ е скучно. (Гони Призрацитѣ и се мжчи да ги вкара въ тъмницата имъ съ помощѣта на камшикъ изплетенъ отъ змии. На помощъ . . . На помощъ . . . Насамъ! . . .

Тилтиль (на Кучето). Тило, скоро на помошь.

Кучето (скача и лае). Дръжъ, дръжъ, дръжъ!

Тилтиль. А Хлѣбътъ кждѣ е?

Хлѣбътъ (отъ дълбочината на залата.) Тукъ съмъ . . . пазя при вратата, да не избѣгатъ. (Въ туй врѣме единъ отъ Призрацитѣ отива къмъ него и Хлѣбътъ, обезумѣлъ отъ ужасъ, не знае на кждѣ да бѣга)

Нощъта (хваща три Призрака за яката). Чакай да ви кажа азъ сега! (На Тилтиль). Я отвори малко вратата. (Блѣсва Призрацитѣ въ пещерата.) Ха тѣй! (Кучето долича още нѣколко). А, ето още. Скоро, скоро на мѣсто. Вий прѣкрасно знаете, че само веднѣжъ въ годината ви е позволено да излизате. Днесъ не е задушница. (Затваря вратата.)

Тилтиль (отива къмъ другата врата.)

А тукъ какво има?

Нощъта. И ти все още искашъ да продължавашъ огледътъ си? Нали ти рѣкохъ, че Синята Птица не е дохождала тукъ. Впрочемъ, както искашъ. Отваряй ако обичашъ. Тукъ сж болеститѣ.

Тилтиль (опитва ключътъ). Е, какво и тази ли врата трѣба съ прѣдпазливостъ да се отваря.

Нощъта. О, нѣма отъ какво да се боишъ, . . . Тѣ горкитѣ сж се много укротили. Никакъ не имъ е добрѣ. Отъ нѣкое врѣме насамъ, Човѣкътъ съвсѣмъ не имъ дава да живѣятъ. Все война води съ тѣхъ . . . Особено отъ какъ почнаха да откриватъ

микробитѣ — цѣло нещастие за тѣхъ. Отвори да видишъ. (Тилтиль отваря вратата . . . Никой не се показва.)

Тилтиль. Тѣ нима никога не излизатъ!

Нощьта. Нали ти казвамъ: тѣ сж всички нерасположени и много паднали духомъ. Докторитѣ твърдѣ нелюбезно се отнасятъ съ тѣхъ. Влѣзъ малко навжтрѣ — самъ ще видишъ. (Тилтиль влиза въ пещерата и веднага пакъ излиза.)

Тилтиль. Нѣма тамъ Синята Птица. А вашитѣ болести изглеждатъ много болни . . . даже главата си не влигатъ. (Една мъничка болестъ по чехли. халатъ и съ нощенъ калпакъ, излиза отъ пещерата и почва да скача по залата.) Я вижъ каква мъничка искочи. Коя е тя?

Нощьта. Нека си потича; тя е най-мъничката болестъ — хремата . . . Нея най-малко я прѣслѣдватъ и тя блаженствува. (Вика Хремата). Я ела тукъ, миличка . . . Ти много рано си искочила, почакай зимата. (Хремата киха, кашли, плюе и се връща обратно въ пещерата. Тилтиль затваря вратата.)

Тилтиль (иска да отвори слѣдната врата.) Задъ тазъ врата какво има?

Нощьта. Пази се . . . Тукъ сж Войнитѣ. Сега тѣ сж много по-ужасни и по-силни отъ всѣки другъ пжтъ. Не дай Боже нѣкоя отъ тѣхъ да се искубне изъ ржцѣтъ ми . . . За щастие тѣ сж много тежки. Но все-таки, нека се приготвимъ съ общи усилия да затворимъ, слѣдъ като погледнешъ въ пещерата. (Тилтиль много прѣдпазливо отваря вратата; образува се една малка пролука и отъ

тамъ той поглежда. Слѣдъ туй бързо отскача, катъ се огъва о двѣ.)

Тил тиль. Скоро, скоро! Затваряйте . . . Тѣ ме видѣха . . и всички идатъ на-самъ. Ще счупятъ вратата.

Нощъта. Струпайте се всички заедно. Повече, повече. Нека и Хлѣбътъ помогне! Натискайте, натискайте! Ехъ че сила! Слава Богу, надвихме ги . . Най-послѣ! Видѣ ли ги?

Тил тиль. Да . . да. Тѣ сж грамадни . . страшни. Струва ми се, че Синята Птица не е тамъ.

Нощъта. То се знае, че не е. Само да попаднеше тамъ — веднага биха я изляли. Е, стига ли ти? Убѣди ли се най-послѣ, че нищо не можешъ намѣри. Не е тукъ, твоята Птица.

Тил тиль. Азъ трѣба всичко да разгледамъ. Зная отъ Свѣтлината . . .

Нощъта. Отъ Свѣтлината ли? Който се бои и сѣди въ кжши безъ да се мръдне — лесно му е да праща другитѣ.

Тил тиль. Да идемъ при другата врата . . . Какво е тукъ?

Нощъта. Тукъ сж затворени Тъмата и Ужаситѣ.

Тил тиль. Мога ли да отворя вратата?

Нощъта. О, колкото обичашъ. Тѣ сж тихи — като Болеститѣ.

Тил тиль (полуотваря вратата и поглежда малко страховливо въ пещерата.) Сѣкашъ ги нѣма тамъ?

Нощъта (сжщо поглежда въ пещерата.) Я да излѣзатъ Ужаситѣ и Тъмата за една минутка: полезно ще Ви е да се порас-

тѣпчете малко. Излѣзте, нѣма отъ що да се боите . . . (Тъматa и Ужаситѣ — всички сж въ видъ на женски фигури. Тъматa е съ черно, а Ужаситѣ съ зеленикаво облѣкло. Излизатъ плашливи и при първото движение на Тилтиль, отстѣпватъ назадъ.) Не бойте се, останете. То е дѣте — нищо нѣма да ви стори . . . (На Тилтиль). Тѣ станаха много плашливи, освѣнъ голѣмитѣ, които сѣдятъ въ дъното на пещератa.

Тилтиль (поглежда на вжтрѣ). Какви сж страшни!

Нощьта. Тѣ сж вързани, съ синджиръ. Само тѣ не се боятъ отъ човѣка. Затваряй по-скоро . . . да се не разсърдятъ, не дай Боже.

Тилтиль (пристѣпва къмъ друга врата). Защо тазъ врата е по тъмча отъ другитѣ? Какво има тамъ?

Нощьта. Тамъ сж скрити нѣкои тайни . . . Ако непрѣмѣно искашъ да ги видишъ — отвори врататa, но не влизай вжтрѣ . . . Бжди прѣдпазливъ. А ний ще се приготвимъ съ общи усилия да затворимъ врататa, както врататa на Войнитѣ.

Тилтиль (полека, прѣдпазливо и съ страхъ провира главатa си въ пролукатa) У . . . у . . . колко студено! Очитѣ ме заболѣха . . . Скоро затваряйте. Натискайте, налягайте. (Нощьта, Кучето, Коткатa и Захарьтa хлопватъ врататa.) Боже, какво видѣхъ! . . .

Нощьта. Какво бѣше?

Тилтиль (потърсенъ.) Не мога да ви опрѣдѣля, но то бѣше ужасно. Имаше нѣкакви си чудовища безъ очи

А кой бѣше тозъ великанъ, който искаше да ме грабне?

Нощъта. Навѣрно, Мълчанието. То пази вратата изъ вжтрѣ. Ужасно трѣба да е било туй, което си видѣлъ. Ти все още си много блѣдъ и цѣлъ треперишь.

Тилтиль. Азъ никога не мислѣхъ. . . Не бихъ могълъ да си прѣдставя даже. Нищо подобно не съмъ виждалъ. . . Ржцѣтъ ми сж като ледъ

Нощъта. По нататкъ е още пострашно, ако имашъ намѣрение да продължавашъ.

Тилтиль (наближава слѣдната врата). А тукъ. . . - пакъ ли ужаси?

Нощъта. Не, тукъ има отъ всичко по малко. Азъ затварямъ тукъ звѣздитѣ и нѣкои, излѣзли вече отъ употребение, мои собствени аромати, нѣкои огънчета и свѣтлини, напимѣръ блуждающитѣ огънове, свѣтудкигѣ. Тамъ сжщо е и нощната роса, пѣнието на славеитѣ и др. такива.

Тилтиль. Ето, именно. . . пѣние на славеи, звѣзди. . . Вѣроятно и Синята Пглица е тукъ.

Нощъта. Отвори, ако искашь. . . Нищо страшно нѣма. (Тилтиль широко растваря вратата. Веднага звѣздитѣ въ видъ на млади, прѣкрасни момичета, покрити съ разноцвѣтно сияние, искачатъ отъ тъмницата си, распръсватъ се изъ залата по стѣпалата и край колонитѣ и образуватъ грациозни групи, обвити съ нѣкаква си полумъгла. Ароматитѣ на Нощъта, блуждаещитѣ огънове едва видими, свѣтудкигѣ, прозрачната роса — всичко

се присъединява къмъ тѣхъ, а въ туй врѣме пѣнието на славеитѣ се лѣе на цѣли потоци и пълни Дворецътъ на Нощта.)

М и т и л ь (плѣска съ ржцѣ отъ вѣс-
торгъ). Какви хубавици!

Т и л т и л ь. Какъ чудно — хубаво тан-
цуватъ!

М и т и л ь. А кактѣвъ дивенъ ароматъ!

Т и л т и л ь. Какъ вѣсхитително пѣятъ!

М и т и л ь. А тѣзъ дѣто едва се виж-
датъ — кои сж тѣ?

Н о щ ь т а. Това сж ароматитѣ на мои-
тѣ сѣнки.

Т и л т и л ь. А онѣзи — истѣкани сѣ-
кашъ отъ стѣкло?

Н о щ ь т а. Това е росата изъ горитѣ
и полетата . . . Но стига вече. Врѣме е да
прѣкратимъ това . . . Тѣ като се разиграятъ,
дяволски мѣчно ще е да се сиратъ. (Плѣ-
ска съ ржцѣ) Ей Звѣзди! Не е врѣме за танцъ.
Небето е цѣло покрито съ облаци. Скоро да
се прибирате, че ще викамъ Слънчевиятъ
лжчъ. (Звѣздитѣ, Ароматитѣ и другитѣ съ
ужасъ бѣгатъ въ пещерата и тя се затваря
веднага слѣдъ тѣхъ. Въ сжщата минута и пѣ-
нието на славеитѣ спира).

Т и л т и л ь (отива къмъ вратага въ дъл-
бочината). Е, ами тази врата по срѣдата —
каква е тя.

Н о щ ь т а (строго). Не я отваряй!

Т и л т и л ь. Защо?

Н о щ ь т а. Забранено е да се отваря.

Т и л т и л ь. Аха, значи Синяга Птица
е тамъ. Нели Душата на Свѣтлината ми каза.

Н о щ ь т а (съ майчински тонъ). Слушай

дѣте. Азъ бѣхъ добра съ тебе, изпълнявахъ всичкитѣ ти желанія, направихъ за тебъ нѣщо, което за никого никога не съмъ правила. Азъ ти открихъ всичкитѣ си тайни . . . Азъ те обикнахъ . . . жалъ ми е за твоята младостъ и невиностъ и азъ ти говоря като майка. Слушай ме, повѣрвай ме дѣте мое. Откажи се, спри, не искушавай сѣдбата — не отваряй тази врата.

Т и л т и л ь (расколебанъ). Че защо собствено?

Н о щ ъ т а. Защото не ми се ще да загинвашъ. Защото ни единъ отъ тѣзи — чувашъ ли — ни единъ отъ тѣзи, които сѣ открихнали на косъмъ едва тази врата — не се е върналъ живъ подъ слънчевата свѣтина. Защото всичко страшно, което може човѣкъ да си прѣдстави, всички ужаси и страхове за които се говори по земята — нищо не може да се сравни и съ най-малкитѣ страхотии, които очакватъ човѣка щомъ погледътъ му падне въ дъното на бездната — която бездна име още нѣма. Азъ даже ти казвамъ, че ако искашъ непрѣмѣно да отворишъ вратата — ще трѣба да ми дадешъ врѣме да се скрия въ кулата си безъ прозорци . . . Помисли си, прѣди да се рѣшишъ. (Митиль, потжнала въ сълзи, надава викъ и се стареа да отдрѣпне Тилтиль отъ вратата).

Х л ъ б ъ т ѣ (трака съ жби). Недѣйте отваря вратата. (Пада на колѣнѣ прѣдъ Тилтиль) Съжалете се! . . . На колѣнѣ ви моля. Повѣрвайте Нощта — тя право казва . . .

К о т к а т а. Че вий рискувате живота на всички.

Тилтиль. Азъ трѣба да отворя вратата!

Митиль (удря съ крака и плаче).
Не искамъ! не искамъ . . .

Тилтиль. Хлѣбътъ и Захарята да взематъ Митиль за ржка и да се скриятъ нѣкъдѣ. А пъкъ азъ ще отворя вратата.

Нощьта. Бѣгайте! Бързайте! Спасявайте се! (Избѣгва).

Хлѣбътъ (тича съ всички сили). Чакайте, чакайте! (криятъ се задъ колонитѣ на другия край на залата. Тилтиль остава самъ съ Кучето до монументалната врата по срѣдата).

Кучето (диша тежко и се дави отъ страхъ и ужасъ.) Азъ оставамъ, оставамъ съ тебе. Азъ не се боя . . . Оставамъ съ тебе, божество мое. Ето ме!

Тилтиль (гали Кучето). Ти си славенъ Тило, ти си много добъръ. Цѣлуни ме, не е страшно, като сме двама. Чакай сега да видимъ. (Той допира ключътъ до вратата и въ сжщото врѣме отъ другия край на залата се чуватъ ужасни викове. Едва се докосва до вратата, двѣтѣ ѣ широки и високи половици се растварятъ и исчезватъ въ стѣнитѣ. Прѣдъ очитѣ имъ се явава безкрайната, неисказано прѣкрасна вълшебна градина на Мечтата и Луината свѣтлина. Вълшебни сини птици, неморно и хармонично прѣхвърчатъ срѣдъ звѣзди и планети отъ едни скжпоцѣни камъни на други чакъ до крайнитѣ прѣдѣли на хоризонта, катъ освѣтляватъ всичко до което се докоснатъ. Тѣ сж безкрайно множество и изглеждатъ да сж самото дихание, лазурната атмосфера, самиятъ животъ на вълшебната градина.

Т и л т и л ь (ослѣпенъ, захласнатъ стои всрѣдъ тазъ свѣтлина). Че това е самото небе. (Обръща се къмъ избѣгалитѣ.) Елате тукъ . . . ето ги . . . тукъ сж. Намѣрихме ги най-послѣ . . . Тука има хиляди сини птици, милиони . . . милиарди! Тѣ сж повече отъ колкото трѣба . . . Ела Митиль! Тило, тука! Всички елате. Помогнете ми (спуца се къмъ птицитѣ). Че тѣ могатъ съ ржцѣ да се хващатъ . . . Никакъ не се боятъ отъ насъ — сѣкашъ не сж диви . . . Елате, елате! (Митиль и всички останали влизатъ въ градината. Отъ вѣнъ оставатъ само Ношъта и Котката.) Виждате ли, тѣ даже сж твърдѣ много. Качатъ по ржцѣтѣ ми. Погледнете, погледнете — тѣ се хранятъ съ лунни лжчи. Митиль, кждѣ си? Тѣй много пера падатъ, тѣй много сини крила, че азъ нишо не виждамъ. Тило, не хапи птицитѣ. . . не ги мжчи! Вземай ги прѣдпазливо.

М и т и л ь (обиколена съ сини птици). Азъ уловихъ вече шесть Какъ трепкатъ въ ржцѣтѣ ми! Не мога да ги удържа.

Т и л т и л ь. И азъ сжщо . . . Много съмъ уловилъ . . . Вижъ какъ се искубватъ и не се връщатъ. И Тило хваналъ много. Тѣ ще ни завлѣчатъ, ще ни отнесатъ на небето. По-скоро да си излизаме. Душата на свѣтлината ще ни чака. Колко ще се радва! Отъ тукъ, отъ тукъ! (Тѣ избѣгватъ отъ градината наловили въ ржцѣтѣ си много птици, които трѣпкатъ непрѣкъснато. Срѣдъ шума на синитѣ крила изъ въздуха, тѣ минаватъ прѣзъ цѣлата зала и си отиватъ отъ гдѣто сж дошли. Слѣдъ

тѣхъ вървятъ Хлѣбътъ и Захарьта. Оставатъ само Нощта и Котката. Тѣ отиватъ въ дълбочината на залата и гледатъ трѣвожно къмъ синитѣ птици.)

Н о щ ѣ т а. Не можаха да я уловятъ.

К о т к а т а. Не, ето я на единъ луненъ лжчъ. Не можаха да я стигнатъ — много високо е кацнала.

Завѣсата се спуща и веднага прѣдъ спуснатата завѣса се появяватъ едновременно: отъ лѣво Душата на свѣтлината, отъ дѣсно Тилтиль, Митиль и Кучето, съ уловенитѣ птици. Но птицитѣ изглеждатъ не живи: главицитѣ имъ отпуснати, крилѣтѣ имъ испочупени.

С в ѣ т л и н а т а. Е, какво, уловихте ли я.

Т и л т и л ь. Да. Тѣ сж тѣй много тамъ . . . хиляди . . . Ето ги. Видишъ ли? (гледа птицитѣ. Като ги подава на Свѣтлината забѣлзва че тѣ сж мъртви.) Умрѣли! Че какъ тѣй. . . какво имъ стана? И твоитѣ, Митиль и у Тило сжщо (хвърля гнѣвно мъртвитѣ птици, на земята.) Но туй е отвратително! Кой ги уби? Менъ ми е тѣй мжно! (Той си закрива лицето съ ржцѣ и ридеа безутѣшно.)

Д у ш а т а н а С в ѣ т л и н а т а (прѣгрѣща го съ майчинска нѣжностъ). Не плачи, дѣте мое. Тамъ е всичкото, че ти не си уловилъ истинската птица, която издържа дневната свѣтлина . . . Тя е избѣгала отъ тебъ. Но ний ще я намѣримъ.

К у ч е т о (гледа мъртвитѣ птици). Може ли да се ядатъ.

Всички излизатъ отъ лѣво.

Завѣсата пада.

КАРТИНА ПЕТА.

Въ гората.

Гора, Нощь, Лунна свѣтлина. Много стари дървета: Джбъ, Букъ, Габъръ, Топола, Борика, Кипарисъ, Липа, Кестенъ и др.

Влиза Котката.

Котката (покланя се на всички дървета). Добъръ ви день, дървета!

Шепотътъ на листата. Добъръ день!

Котката. Днесъ е великъ день. Нашиятъ врагъ ще дойде да освободи вашата воля. И самъ ще ни се прѣдаде. Азъ ви говоря за Тилтиль, синътъ на дърваря, който ни причини толкова зло... Той търси Синята Птица, скрита у васъ отъ самото начало на врѣмената, защото само тя знае нашата тайна. (Шепотъ въ листата). Какво казвате? Ахъ да. Тополата говори... Да той има елмазъ и затова може да освободи душитѣ ни за моментъ. Той може да ни накара да му дадемъ Синята Птица и тогава ний ще бждемъ окончателно въ негова власть. (Шушнене изъ листата). Кой говори сега? Джбътъ ли... какъ сте сега, по-добрѣ ли (джбовитѣ листи шушнатъ). Все още не сте добрѣ? ... Ревматизмъ? ... Нима локрицата не ви лѣкува... Всичко туй е отъ мъха.. повѣрвайте ми. Вий туряте твърдѣ много на краката си... А Синята Птица още ли е у васъ? (шепотъ въ листата). Какъ казахте! Да. Трѣбва да се дѣйствиува безъ всѣкакво колебание. Нека се възползуваме отъ идването му и да го прѣмах-

немъ (Шепотъ въ листата). Да. Съ него ще дойде и малката му сестрица, но и тя трѣба да умрѣ (шепотъ въ листата). Да, и Кучето е съ тѣхъ, не е възможно да се отгървемъ отъ него (шушнатъ листата). Какво казвате? Не, невъзможно е да се подкупи. Азъ испитахъ вече всички сръдства (шепотъ). А, бориката . . . добрѣ ти пригответи четири дъски . . . Да, заедно съ тѣхъ ще дойдатъ Захарята, Огньтъ, Водата и Хлѣбътъ. Тѣ всички сж съ насъ, само Хлѣбътъ е противъ и нему не струва за довѣряване. А Душата на Свѣтлината е напълно съ човѣка, но тя нѣма да дойде . . . Азъ подмамихъ дѣцата да дойдатъ скришомъ, когато Свѣтлината спи. Помнете, че другъ такъвъ случай надали ще ни се прѣдстави (шумятъ дърветата). Гласътъ на Бука се чува. Да, имате право — трѣбва да се каже и на животнитѣ. Струва ми се, че Зайчето има барабанъ. Тука ли е? Още по-добрѣ . . . нека свика тогава събрание още сега . . . А, ето ги! (Отъ далечъ се чува барабанчето на заяка. Влизатъ Тилгилъ, Митилъ и Кучето.)

Т и л т и л ъ. Тукъ трѣба да е.

Котката (съ подмилквания, бърза къмъ дѣцата). Ахъ, ето ви най-послѣ. Колко хубави изглеждате днесъ. Колко сте красиви! Азъ дойдохъ по-рано да прѣдизвѣстя за идването ви Всичко върви добрѣ. Тозъ пжтъ вече Синята Птица ще е въ наши ржцѣ; азъ съмъ напълно увѣрена. Тъкмо сега пратихъ Зайчето да събере всички животни. Чувате ли какъ идатъ . . . да, само че тѣ сж много страхливи и не се рѣшаватъ да се приближатъ (чува се отъ далечъ приближаването на

животнитѣ. Идатъ крави, свине, коне, магара и т. н. Когката шепни на Тилтиль, като го отвежда на страна). Само че защо ви трѣбаше Кучето. Нали ви казахъ, че то е скарано съ всички — даже съ дърветата. Страхъ ме е, че неговото присѣствие само ще поврѣди.

Тилтиль. Не можахъ по никой начинъ да се отърва отъ него (обръща се съ заканване къмъ Кучето) махай се противно животно!

Кучето. На менъ ли думашъ? Че какво съмъ ти сторилъ?

Тилтиль. Казвамъ ти: махай се. Не ми трѣбашъ и туй то . . . Омръзнало ми си . . . разбирашъ ли?

Кучето. Азъ нѣма нито дума да ти кажа . . . Азъ само отъ далечъ ще слѣдя . . . Ти даже нѣма да ме видишъ. Искашъ ли да се испрѣвя прѣдъ тебъ на задни крака.

Котката (тихо говори на Тилтиль). И какъ можете да търпите такова непокорство. Чукнете го хубаво по носа съ пръчката. То е съвсемъ нетърпимо!

Тилтиль (удря Кучето). Е, какво ще ли мѣ слушашъ сега?

Кучето (вие отъ болка). Ай, ай, ай!

Тилтиль. Какво, а? Харесва ли ти?

Кучето. Дай да те цѣлуна, за дѣто ме удари. (Цѣлува и обсипва съ ласки Тилтиль)

Тилтиль. Хайде, хайде стига. Върви си.

Митиль. Не, не. Нека да остане съ насъ. Азъ отъ всичко се боя, когато го нѣма.

Кучето (скача, и едва ли не събаря

Митиль, като я гали.) Хубавото момиченце, каква е красавица. Колко е добра. Азъ трѣба да я расцѣлувамъ. Още, още, още!

Котката. Ехъ че идиотъ! Хайде да не губимъ врѣме. Обърнете елмаза.

Тилтиль. Кждѣ да се исправя?

Котката. Въ свѣтлината на тозъ луненъ лжчъ. Отъ тамъ по-добрѣ ще видите. Ето тѣй — само полека. (Тилтиль обръща елмаза; веднага по всички листа и клони минава продължителенъ трепетъ. Стѣблата [на най старитѣ и внушителни дървета се растварятъ и отъ тѣхъ излизатъ душитѣ на дърветата. Вънкашността на душитѣ е различна — отговаряща на видѣтъ и характерѣтъ на всѣко дърво. Душата на Габъра, напимѣръ, има изгледъ на джудже съ голѣмъ коремъ. Духѣтъ на Липата е миренъ, привѣтливъ, добродушно-веселъ. Духѣтъ на Бука е изиященъ и подвиженъ; духѣтъ на Брезата е бѣлъ, сдържанъ, безпокоенъ. Духѣтъ на Върбата е разхвърленъ, плачливъ, духѣтъ на Бориката — дълъгъ, дълъгъ, ослабналъ и мълчаливъ. Духѣтъ на Кишариса съ трагиченъ изразъ на лицето. Духѣтъ на Кестена е претенциозенъ; има изгледъ на конте. Духѣтъ на Тополата — веселъ, шуменъ, приказливъ. Едни отъ тѣхъ бавно излизатъ отъ стѣблата си, сънливо се протѣгатъ, като че ли подиръ вѣковенъ сънъ, други искачатъ съ единъ скокъ весели и бодри. Всички обикалятъ дѣцата, но всѣки стои по на близо до дървото отъ което е излѣзълъ.)

Тополата (затичва се първа при дѣцата и крѣска съ всички сили). Хора и мънички човѣчета . . . Може вече да се при-

казва съ тѣхъ. Край на мълчанието. Отъ гдѣ сж тѣ? Кои сж? (Къмъ Липата). Знаешъ ли ги кума?

Липата. Не, струва ми се че не съмъ ги виждала никога.

Тополата. Я си спомни . . . Азъ знамъ, че ти всичкитѣ хора познавашъ. Все около кжщитѣ имъ се въртишъ.

Липата (вглежда се въ дѣцата). Не, не . . . увѣрявамъ ви . . . Не ги познавамъ . . . Много сж малки още. Азъ зная само влюбенитѣ, които ме спождаватъ въ луннитѣ нощи и тѣзъ които идватъ да пиятъ бира подъ моитѣ сѣнки.

Кестенътъ (гнусливо — поправя си монокла). Тѣзи още какви сж? Нѣкакви си селски просяци.

Тополата. Много пѣкъ си придавате важность, Господинъ Кестенъ, отъ какъ сте запосѣщавали само булеваритѣ въ голѣмитѣ градове.

Върбата (съ дървени обувки, приближава се и говори съ плачливъ тонъ.) Ахъ Боже мой, Боже мой! Пакъ ми отрѣзаха главата и ржцѣтѣ за метли.

Тополата. Тсс . . . Джбътъ излиза отъ дворецътъ си. Колко болнавъ изглежда днесъ? Сѣкашъ почва да устарява вече, нали? Собствено, на колко години е той? Бориката казва че билъ на четире хиляди, но азъ мисля че тя прѣувеличава. Нека го чуемъ. Той всичко ще ни обясни. (Джбътъ бавно се приближава. Древенъ старецъ: на главата му вѣнецъ отъ имелъ, дълго зелено облѣкло шито съ мъхъ и плѣсень. Той е слѣпъ. Бѣлата му

брада се развѣва отъ вѣтъра. Съ едната си ржка се опира на възловата прѣчка, съ другата на младо джбче, което му служи за водачъ. Синята Птица е кацнала на рамото му. При неговото приближаване, всички дървета почтително се покланятъ.

Тилтиль. Синята Птица е на рамото му. Скоро, скоро . . . елате тукъ. Дайте ми я.

Дърветата. По-тихо . . .

Котката (на Тилтиль). Свалете си шапката и се поклонете. Това е Джбътъ.

Джбътъ (на Тилтиль). Кой си ти?

Тилтиль. Азъ съмъ Тилтиль. Че кога ще получа най-послѣ Синята Птица?

Джбътъ. Ти си Тилтиль, синътъ на дървара?

Тилтиль. Да.

Джбътъ. Твоятъ баща много зло ни е сторилъ . . . Само отъ моето сѣмейство е избилъ шестъстотинъ сина, четирестотинъ и селемдесетъ и петъ чичовци и дели, хилядо и двѣста братовчеди, триста и осемдесетъ снахи и дванадесетъ хиляди правнуци.

Тилтиль. Че . . . не зная, право да ви кажа. Сигурно, не е нарочно.

Джбътъ. Защо си дошелъ и защо си извелъ душитѣ ни отъ жилищата имъ?

Тилтиль. Простете, ако съмъ ви безпокоилъ, но Котката ми каза че ще ми съобщите кждѣ е Синята Птица.

Джбътъ. Да; азъ зная че ти търсишъ Синята Птица, за да овладѣешъ тайната на щастието. Но тогава нашето робство ще е още по-тежко.

Тилтиль. Съвсемъ не. Синята Птица

е нужна за малката дъщеря на Фея Берилюна: тя е много болна.

Д ж б ъ т ъ (спира го). Мълчи . . . Кж-дѣ сж животнитѣ? Азъ не имъ чувамъ гласоветѣ. Всичко туй и тѣхъ интересува, както и насъ. Защо само дърветата да бждатъ отговорни, за тѣзи сериозни мѣрки, които сме прѣнудени да прѣдприемемъ? Когато хората узнаятъ това, което ще се случи, ний ще бждемъ подхвърлени на страшни наказания. Затова трѣба да дѣйствуваме всички единократно, та и мълчанието отъ послѣ да е единократно. . . .

Бориката (гледа отгорѣ прѣзъ дърветата). Животнитѣ идатъ вече насамъ. Тѣвѣрватъ подиръ Зайчето. Ето душитѣ на Коня, Вола, Бика, Кравата, Вълка, Овена, Козята, Магарето, Мечката. . . .

(Душитѣ на животнитѣ влизатъ по отдѣлно и сѣдатъ между дърветата по реда опрѣдѣленъ отъ Бориката; само душата на Козята броди по всички страни и душата на Счинята почва да рови коренитѣ).

Д ж б ъ т ъ. Всичкитѣ ли животни сж на лице?

З а й ч е т о. Кокошката не можа да си остави яйцата; дивиятъ заякъ избѣга, а еленътъ—рогата го болятъ. Лисицата е болна—ето и медицинско свидѣтелство прати. Гжската нишо не разбра, а Мисирката се разсърди.

Д ж б ъ т ъ. Жалко, че има отсъствуещи . . . Но все пакъ събранието е доста многобройно . . . Братя, вий знаете каква е работата. Това дѣте, което стои прѣдъ васъ има талисманъ, похитенъ отъ мощниятъ духъ на Земята. Съ неговата помощ то може да

овладѣй Синята Птица и по този начинъ да искубне тайната, която пазимъ отъ самото начало на врѣмената . . . А ний доста добръ знаемъ Човѣктѣтъ и можемъ да прѣдвидемъ какво ще ни очаква, когато овладѣятъ нашата тайна. Ето защо азъ считамъ всѣко колебание излишно и даже прѣстѣпно. Великъ часъ е настѣпилъ. Трѣба да унищожимъ дѣтето до като още не е късно.

Тил тиль. Какво казва той?

Кучето (обикаля Джбѣтъ и се жби). А ти видѣлъ ли си какви жби имамъ азъ, старъ дъртако.

Букътъ (възмутенъ). То оскърбява Джбѣтъ.

Джбѣтъ. Това Кучето ли е? — Испждете го! Ний не можемъ да търпимъ присѣтствието на такъвъ прѣдатель.

Котката (тихо на Тил тиль). Испждете Кучето . . . Тукъ има нѣкакво си недоразумѣние. Оставете на менъ, азъ всичко ще уредя . . . Само нека Кучето да се махка по-скоро.

Тил тиль (на Кучето). Махай се отъ тукъ!

Кучето. Позволи ми да разкъсамъ коженитѣ чехли на тозъ старъ подагрикъ! Страшно весело ще бжде!

Тил тиль. Млъкни и се махай. Вънъ . . . да те нѣма!

Кучето. Добръ, добръ, азъ ще си отида, и ще се върна когато ти потрѣбамъ.

Котката (тихо на Тил тиль). Най добръ е да се върже съ синджиръ, че той може да стори нѣкоя глупость. Дърве-

тата ще се разсърдятъ и всичко ще се свърши лошо.

Тил тиль. Че какъ да направя? Изгубихъ синджирътъ му.

Котката. А, ето и Бръшлянътъ иде. Той има здрави връзки.

Кучето (бъбри). Азъ ще се върна, азъ ще се върна! . . . Старъ подагрикъ . . . Старчуга . . . изгнилъ! Всичко това сж майсториитѣ на Котката . . . чакай, чакай и сж нея ще се расправа . . . Какво шушнешъ тамъ? Юда, прѣдатель, тигъръ . . . Бау-бау-бау!

Котката. На, виждате ли — на всички ни приказва дързости само.

Тил тиль. Това наистина е нетърпимо. Отъ него нищо не може да се чуе . . . Господинъ Бръшлянъ, бждете любезенъ, свийте го-

Бръшлянътъ (приближава се до Кучето, сж извѣстенъ страхъ). А то не хапи ли?

Кучето (бъбри). О, съвсемъ не, отъ дѣ на кждѣ — то даже ще те разцѣлува. Ела, ела, самъ ще видишъ . . . Че ела де, стара рогозино.

Тил тиль (заканва се на Кучето съ прѣчка). Тило, да си мислишъ само!

Кучето (пълзи при краката на Тил тиль и маха опашка). Какво ще заповѣдашъ, Божество мое?

Тил тиль. Лѣгай на земята . . . Дай на Бръшляна да те свърже, че . . .

Кучето (рѣмжи, прѣзъ збѣи, когато Бръшлянътъ го свързва). Ехъ че връвчици. Сжщински вжжета . . . Връзки за телета . . . Така само свинетѣ вързватъ. Божество мое,

погледни . . . Той ще ми прѣрѣже краката.
Той ще ме удуши.

Т и л т и л ь. Ти си виновенъ. Лежи мирно . . . Ти си съвършено нетърпимъ.

Кучето. Не имъ вѣрвай: тѣ нѣщо лщо сж намислили . . . Божество мое, пази се. Той ми запушва устата . . . не мога повече да ти говоря.

Б р ъ ш л я н ъ т ъ (Свива Кучето и го държи като вързопъ). Кждѣ да го занеса? Азъ хубаво го свихъ . . . Не ще може и да шавне.

Д ж б ъ т ъ. Вържете го здраво за онзи пѣнь при моето стѣбло. Послѣ ще видимъ какво ще го правимъ. (Бръшлянътъ съ помощта на Тополата занисатъ Кучето при стѣблото на Джба).

Д ж б ъ т ъ. Готово. А сега, като се избавихме отъ този прѣдатель, отъ този неудобенъ свидѣтель, нека обсъдимъ работата съгласно нашето правосъдие и нашата справедливостъ. Азъ нѣма да крия отъ васъ, че съмъ много развълнуванъ и че ми е много тежко на душата. Пръвъ пжтъ ни се случва да сждимъ Човѣкъ и ний ще му покажемъ нашата сила . . . Слѣдъ всичко туй зло, което ни е причинявалъ, слѣдъ всички чудовищни несправедливости, които прѣтърпѣхме отъ него, не може да има никакво колебание за участята му.

Всичкитѣ дървета и всичкитѣ животни. Да, да, никакво. Да се обси! Смъртъ! Твърдѣ много е злоупотрѣбявалъ той съ своята власть. Твърдѣ много се продължаваше неговото царство. Да го смачкаме . . . Да го изадемъ . . . още сега.

Тилтиль (на Котката). Какво имъ става? Защо се сърдятъ?

Котката. Не се безпокойте. Тъмъ имъ е малко криво, че пролѣтъта закъснѣ. Оставете на менъ, азъ всичко ще уредя.

Джбѣтъ. Азъ, разбира се, не се съмнявахъ че рѣшението ви ще е единодушно. А сега трѣба само да опрѣдѣлимъ кой видъ смъртно наказание ще е най практиченъ, най-удобенъ и най-лесно изпълнимъ — за да може най-добрѣ да се избѣгнатъ послѣдствията. Сжщо трѣба да се помисли и кое ще остави най-малко слѣди и доказателства, когато Хората ще намѣрятъ двата мънички трупа въ гората.

Тилтиль. Какво значи всичко това? Какво собствено иска той? Всичко това почна да ми омръзва вече. Синята Птица е у него — нека ми я даде и да се свърше всичко.

Бикѣтъ (истъпява се напрѣдъ). Най-практично и най-сигурно е да го бодна хубавичко въ корема . . . Искате ли, ей сега ще го съборя.

Джбѣтъ. Кой говори?

Котката. Бикѣтъ.

Кравата. И защо ли се бърка той въ чужди работи. Да бѣше си мълчалъ, подобрѣ. Ето на, азъ нали се не бъркамъ? Азъ трѣба да изпаса всичката трѣва ей тамъ по ливадата въ синкавата лунна свѣтлина. И безъ туй си имамъ много работа.

Волѣтъ. И азъ сжщо имамъ много работа. Впрочемъ, азъ съмъ съгласенъ на всичко прѣдварително.

Букѣтъ. Прѣдлагамъ най-висѣкиятъ си клонъ, за обѣсване.

Б р ъ ш л я н ъ т ъ . А , азъ примка .

Б о р и к а т а . Азъ — четири дъски за сандъкъ .

К и п а р и с ъ т ъ . Азъ — мѣсто на гробницата за постоянна собственостъ .

В ъ р б а т а . Най-просто е да ги удавимъ въ една отъ моитѣ рѣки . Азъ ще свърша това .

Л и п а т а (примирително) . Слушайте , защо да прибѣгваме къмъ такива крайни мѣрки . Тѣ сж още тѣй малки . . . Би могло само да ги затворимъ въ нѣкоя горичка , като въ тъмница и по тозъ начинъ да ги обезвредимъ . Азъ се наемамъ да приготвя туй мѣсто като цѣлото го обсадя съ себе си .

Д ж б ъ т ъ . Кой говори ? Струва ми се че Липата — познавамъ ѝ гласа .

Б о р и к а т а . Да , тя .

Д ж б ъ т ъ . Значи и между насъ , както и между животнитѣ има вече прѣлателство . До сега само плоднитѣ дървета ни сж измѣнили , но тѣ не сж истински дървета .

С в и н я т а (свива мѣничкитѣ си лакоми очи) . Споредъ менъ трѣба най-напрѣдъ малкото момиче да изядемъ . Нейното месо навѣрно е много вкусно и нѣжно .

Т и л т и л ъ . Какво ми приказва тя ? Чакай азъ тебе ще ти покажа . . .

К о т к а т а . Какво имъ става и азъ не знамъ . Но , струва ми се , че тази работа ще вземе лошъ край .

Д ж б ъ т ъ . По-тихо . Сега да рѣшимъ , кому се пада честъта да нанесе първиятъ ударъ , кой ще ни избави отъ най-голѣмата опасностъ , на която сме били подложени отъ какъ се е родилъ Човѣкътъ .

Бориката. Тази честъ трѣба вамъ да се падне, като на нашъ царъ и патриархъ.

Джбътъ. Кой каза това? Бориката ли? Уви, азъ съмъ твърдѣ старъ. Азъ съмъ слѣпъ, изнемощѣлъ и натежнялитѣ ми рѣцѣ не ме слушатъ вече. Не, тази честъ трѣба вамъ да се падне. Вий сте присѣтствували на рождението на всички тѣзи дървета. Затуй именно и ви се пада да направите тозъ благороденъ жестъ и да върните по такъвъ начинъ свободата на всички.

Бориката. Благодаря ви татко. Но, азъ имамъ вече честъта да погребя двѣтѣ жертви и страхъ ме е да не си спечеля справедливата завистъ на другаритѣ ми. Тѣй като най-старъ слѣдъ насъ и най-достоенъ е Букътъ и освѣнъ това, той има великолѣпенъ жезълъ . . .

Букътъ. Нали знаете, че азъ цѣлъ съмъ проѣденъ отъ черви, а жезълътъ ми не е толкова сигуренъ . . . Ето Габърътъ и Кипарисътъ иматъ доста силно оржие.

Габърътъ. О, азъ съ наслаждение бихъ извършилъ това нѣщо, но . . . едва стоя на краката си. Тази нощъ една къртица ми прѣобърна голѣмиятъ прѣстъ на крака.

Кипарисътъ. И азъ отъ своя страна съмъ готовъ . . . Но, както и Бориката имамъ вече честъта, наистина не да ги погребвамъ, но въ всѣки случай, поне да плача надъ гробоветѣ имъ. Несправедливо ще е всичкитѣ почести само на одного да се прѣдоставятъ. Отнесете се до Тополата.

Тополата. Азъ? Моля ви се! Че то ето дърво е по-нѣжно отъ тѣлото на едно

дѣте. Освѣнъ това, и азъ не зная какво ми става. Цѣла треперя като отъ треска. Погледнете ми листата . . . Азъ навѣрно съмъ истинала днесъ сутринята, при изгрѣвъ слънце.

Д ж б ъ т ъ (разсърденъ, съ негодуване). Вий се боите отъ Човѣка! Даже тѣзи слаби, безоржжни дѣца, дошли тукъ съвсѣмъ сами, ви внушаватъ ужасъ, който винаги ви е правилъ роби. Не и не! Това не може да се търпи. Тѣй като вий всичкитѣ отказвате, а такъвъ случай надали ще имаме другъ пжтъ — азъ самъ ще трѣгна срѣшу вѣковниятъ врагъ — изнемощялъ, старъ, треперящъ и слѣпъ. Кждѣ е той? (налучва пжтя съ прѣчка и трѣгва къмъ Тилтиль).

Т и л т и л ъ (вади ножъ отъ джеба си). Менъ ли иска той да нападне съ тая прѣчка?

В с и ч к и т ѣ д ѣ р в е т а (надаватъ ужасенъ викъ, като виждатъ ножътъ и се стараятъ да задържатъ Джба). Той има ножъ . . . Пазете се — ножъ има!

Д ж б ъ т ъ (брани се отъ тѣхъ). Пуснете ме . . . Менъ ме е все едно; ножъ или бразда — има ли разлика? Кой ме държи? Какъ сте ме наобиколили! Не искате ли? (хвърля прѣчката). Добрѣ, азъ ви отстѣпямъ . . . Нека животнитѣ ни освободятъ.

Б и к ъ т ъ. Туй — разбирамъ. Азъ всичко самъ ще свърща. Единъ пжтъ само ще бодна — и свърши се.

В о л ъ т ъ и К р а в а т а (държатъ го за опашката). Кждѣ ли се овиращъ? Я не прави глупости. Ще се обѣркашъ още въ такива тъмни дѣла. То, съ добро нѣма да се свърши. Пакъ ний ще сърбаеме отъ послѣ.

Остави се — това е работа на дивитѣ животни.

Бикътъ. Не, не. Азъ искамъ самъ всичко да свърша. Не ме дрѣжте, ще сторя нѣкоя пакостъ.

Тилтиль (на Митиль, която вика отъ страхъ). Не се бой, скрий се задъ мене. Азъ имамъ ножъ.

Пѣтелътъ. Момчето, както се вижда, ще да е юнакъ.

Тилтиль. Значи вий всички сте излѣзли срѣща менъ.

Магарето. Е, па разбира се. Много врѣме, обаче, ти трѣбаше за да го разберешъ най-послѣ.

Свинята. Казвамъ ти: моли се, дошелъ ти е краятъ. Пъкъ и не крий момичето задъ гърба си. Азъ искамъ по-напрѣдъ да ѝ се понарадвамъ. Нея първа ще изямъ.

Тилтиль. Какво ви съмъ сторилъ?

Овенътъ. Нищо особено: само си изялъ моятъ по-малкъкъ братъ, двѣтъ ми сестри, тримата чичовци и леля ми, дѣдо ми и баба ми. Почакай, азъ ще те науча! Когато те повалимъ на земята, ти ще видишъ какви зжби имамъ.

Магарето. А азъ — какви копита.

Конътъ (гордо цвили). Вижте, моля ви се какъ ще се расправа съ него. Какво прѣдпочитате: да го раскжсамъ съ зжби, или да го убия съ копитата си? (важно, важно заптва се къмъ Тилтиль, който замахва съ ножа. Конътъ въ панически ужасъ си извива гърбътъ и бѣга съ всички сили). О! не, на това не съмъ съгласенъ . . . Така не се

полага . . . Съ него не можешъ се пошегува
. . . Че той се защищава! . . .

П ъ т е л ъ т ъ (неволно се любува на
Тилтиль) Както искате, ама момчето е юнакъ.

С в и н я т а (на Мечката и на Вълка)
Да ги нападнемъ заедно. Азъ ще ви подър-
жамъ изъ отзадъ. Ний ще ги повалимъ, а по-
слѣ ще си раздѣлимъ момичето като го убиемъ.

В ъ л к ъ т ъ. Нападайте ги отпрѣдъ, а
азъ ще ги обхождамъ. (Той обхожда Тилтиль
напада го отзадъ и го повелява на земята).

Т и л т и л ь. Каква подлостъ! (Той се
приповдига на едно колѣно, маха изъ въздуха
съ ножа и защищава до колкото може сестра
си, която вика отчаяно. Като виждатъ, че той
почти е поваленъ на земята, всички животни
и дървета се нахвърлятъ и се мжчатъ до му
нанисатъ удари. Тилтиль отчаяно вика на по-
мощъ.) На помощъ . . . Тило, Тило! . . . Кждѣ
си? Тило! . . . Тилетъ . . . Тука . . . на помощъ!

К о т к а т а (лицѣмѣрно, държи се на
страна). Азъ не мога да дойда . . . кракътъ
си навѣхнахъ.

Т и л т и л ь (отблѣсва ударитѣ и се за-
щищава както може.) На помощъ! Тука, Тило
. . . Тило! Нѣмамъ вече сили . . . Тѣ сж твър-
дѣ много . . . И Мечката, и Свинята, и Въл-
кътъ, и Магарето, и Бориката, и Букътъ . . .
Тило! Тило! Тило! (Кучето искача изъ задъ
Джба, влачи слѣдъ себе си разскжсанитѣ вж-
жета, растурва животнитѣ и дърветата и по-
чва яростно да защищава Тилтиль.

К у ч е т о (Зжби се налѣво и надѣсно).
На ти тебе . ! Тѣй ти трѣба. Божество мое, не се
бой! Азъ ще ги уморя. . . Ето Мечката (хапи

я изъ отзадъ). Видишъ ли какъ я ухапахъ въ широкия ѝ гръбъ? Кой ще се промжкне още! Свинята ли? Ето и на нея. А това е за Коня . . сжщото и за биволската опашка . . . ето че разкжсахъ и панталонитѣ на бука и фуститѣ на Джба . . . Бориката избѣга! Стига, уморихъ се.

Т и л т и л ь (измжченъ). Нѣмамъ сила. Капарисътъ тѣй злѣ ме удари по главата!

К у ч е т о. Ай! Върбата ли се залови съ мене Тя ми прѣчупи кракътъ,

Т и л т и л ь. Пакъ се нахвърлятъ връзъ мене Този пжтъ Вълкътъ.

К у ч е т о. Чакай, азъ ще го удуша.

В ъ л к ѣ т ѣ. Я гледай глупакъ? Ти нали си нашъ братъ? Неговитѣ родители не сж ли удавили твоитѣ кученца.

К у ч е т о. Добрѣ сж сторили. Тѣй имъ трѣбаше — тѣ приличаха на тебе.

В с и ч к и т ѣ д ѣ р в е т а и в с и ч к и т ѣ ж и в о т н и. Измѣникъ! Глупакъ! Прѣдатель! Нехранимайко! Юла. Остави го, нали те чака само смъртъ отъ него. Ела на наша страна.

К у ч е т о (въ екстаза на горѣща прѣданостъ вика). Не. Не. Единъ противъ всички ще бжда Не. Азъ съмъ вѣренъ на боговетѣ, на най-добритѣ, на най-могжщественитѣ (на Тилтиль). Пази се . . ето Мечката Пази се отъ Бика. Азъ ще го хвана за гърлото Ето че ме удариха съ копито и Магарето ми искърти два зжба.

Т и л т и л ь. Нѣмамъ сила вече, Тило . . . Охъ, Габърътъ ме удари Вижъ, кръвъ на ржката ми. Това е отъ Свинята или отъ Вълка.

Кучето. Чакай, божество мое! Дай да те цѣлуна . . . Послѣ ще близна раната и ще мине . . . Стой задъ гърбътъ ми. Тѣ вече не смѣятъ да се доближатъ. А, не, пакъ идатъ. Този пътъ вече работата е сериозна. Но нищо, ний ще устоимъ.

Тилтиль (пада безсиленъ на земята).
Не, немислимо е да се удържимъ.

Кучето. Идатъ . . . Азъ чувамъ . . . усѣщамъ.

Тилтиль. Кждѣ? Кой?

Кучето. Тука. Това е Свѣтлината. Спасени сме. Гледай, кралю мой . . . Прѣгърни ме. Видишъ ли, тѣ си отиватъ, уплашиха се.

Тилтиль. Насамъ, Свѣтлина! По-скоро . . . побързайте . . . Тѣ се бунтуватъ, всички сж противъ насъ. (Влиза душата на Свѣтлината. При нейното влизане почва да се зазорява и гората се освѣтлява).

Свѣтлината. Какво значи всичко това? Какво се случи? Нещастнико, нима не знаешъ . . . Обърни елмазътъ. Тѣ ще се върнатъ веднага въ Мълчанието и Тмнината и ти нѣма да виждашъ вече чувствата имъ.

(Тилтиль обръща елмазътъ. Веднага душитѣ на дърветата бързо се криватъ въ стѣблата си, които се затварятъ слѣдъ тѣхъ. Душитѣ на животнитѣ сжщо се криватъ; отъ далечъ се виждатъ Кравата и Овенътъ като пасятъ. Гората изглежда както и по-рано мирно-невинна. Тилтиль съ очудване се оглежда).

Тилтиль. Кждѣ сж тѣ? Какво имъ бѣше? . . . Полудѣли ли бѣха?

Свѣтлината. Не, тѣ всѣкога сж

такива, но никой не знае това защото не ги виждатъ. Нели ти казвахъ — опасно е да ги будишъ въ мое отсъствие.

Т и л т и л ь (истрива си ножътъ). Както и да е, но ако не ми дойдеше Кучето на помощъ и ако нѣмахъ ножъ съ себе си Никога не мислѣхъ че тѣ сж толкова зли.

С в ѣ т л и н а т а. Виждашъ ли сега, че Човѣкътъ е винаги самъ противъ всички на земята?

К у ч е т о. Боли ли те много Божество мое?

Т и л т и л ь. Не. И Митиль не закачиха. Но ти, клетки Тило, ти си цѣлъ въ рани, устата ти е въ кърви, кракътъ ти е прѣчупенъ.

К у ч е т о. Дребна работа. До утрѣ ще мине . . . Затуй пѣкъ . . . хубаво ги натупахме.

К о т к а т а (излиза отъ храститѣ и куча) Разбира се . . . Бикътъ тѣй ме бодна въ корема . . . Слѣди нѣма, но много ме боли. А Джбътъ ми счупи крака.

К у ч е т о. Бихъ искалъ да видя този счупенъ кракъ!

М и т и л ь (гали Котката). Бѣдно Котенце; крачето ли ти поврѣдиха? Че кждѣ бѣше ти — азъ не можахъ да те видя.

К о т к а т а (прѣсторено). Менѣ ме раниха още въ самото начало, тъкмо азъ се готвяхъ да те защита отъ Свинята, която искаше да те изяде. Джбътъ тѣй ме хлопна по главата, че азъ бѣхъ съвсѣмъ оглушена.

К у ч е т о (на Котката, прѣзъ зѣби.) Знаешъ ли, мила моя, ний още ще си поприказваме съ тебе . . . Послѣ; има още врѣме.

К о т к а т а (жалостно къмъ Митиль) Той ме обижда . . . Заканва ми се.

М и т и л ь (на Кучето) Остави я на мира, противно животно!

(Вички излизатъ)

Завѣсата пада.

ДѢЙСТВИЕ ЧЕТВЪРТО.

КАРТИНА ШЕСТА.

Прѣдъ завѣсата.

(Влизатъ Тилтиль, Митиль, Кучето, Свѣтлината, Котката, Хлѣбътъ, Огънътъ, Захарята, Водата и Млѣкото)

С в ѣ т л и н а т а. Получихъ записка отъ фея Берилюна. Извѣстява ми, че по всѣка вѣроятность, Синята Птица е тука.

Т и л т и л ь. Кждѣ собствено?

С в ѣ т л и н а т а. Тукъ, на гробищата, които сж задъ тази стѣна. Вижда се нѣкой отъ умрѣлитѣ я е скрилъ. Трѣбва само да видимъ кой . . . Ще ги прѣтърсимъ всички . . .

Т и л т и л ь. Че какъ ще стане това?

С в ѣ т л и н а т а. Много просто. За да ги не безпокоишъ много, ти тъкмо въ полуношь ще обърнешъ елмазътъ; всички ще излѣзатъ, а тѣзи които останатъ ще ги търсишъ въ гробоветѣ.

Т и л т и л ь. А тѣ нѣма ли да се сърдятъ?

С в ѣ т л и н а т а. Никакъ. Нѣма и да забѣлѣжатъ. Наистина тѣ не обичатъ, когато ги безпокоятъ, но тѣй като тѣ и безъ туй си

излизатъ въ полунощъ — ний нѣма съ какво да ги стѣснимъ.

Тилтиль. Защо Хлѣбътъ, Захарята и Млѣкото сж тѣй блѣди? Защо мълчатъ?

Млѣкото (люшка се). Менѣ ми се струва, че ще се прѣсеча,

Свѣтлината (тихо на Тилтиль). Не обръщай внимание. Тѣ се боятъ отъ мъртавцитѣ.

Огъньтъ. А азъ не се боя. Азъ съмъ привикналь да ги изгарямъ . . . Едно врѣме азъ всички ги изгаряхъ и тогава бѣше много по весело отъ сега.

Тилтиль. Защо и Тило трепери? Нима и той се бои?

Кучето. Не, азъ не треперя. Азъ никога отъ нищо не се боя. Но, ако ти умрешъ знай, че и азъ отивамъ слѣдъ тебе.

Тилтиль. А Котката нѣма ли нѣщо да каже?

Котката (таинствено). Азъ не зная какво е мъртвецъ.

Тилтиль (на Свѣтлината). Ти нѣма ли да дойдешъ съ насъ?

Свѣтлината. Не, азъ по-добрѣ ще стоя съ останалитѣ при вратата на гробищата. Едни отъ тѣхъ много се боятъ, а други надали ще се държатъ добрѣ. Огъньтъ напри-мѣръ, би искаль да изгори всички мъртавци, а туй не е прието сега. Азъ ще ви остава двамата съ Митиль.

Тилтиль. Нима Тило не може да остане съ насъ!

Кучето. Да, азъ ще остана, непрѣмѣно ще остана съ моето Божество.

Свѣтлината. Не, Тило не бива да

остава. Прѣдписанията на Фейта сж много строги. При това нѣма отъ що да се боите.

К у ч е т о. Е, какво да се прави . . . Но ако тѣ ви се покажатъ сърдити, то направи само ей тѣй: (свири) ще видишъ какво ще стане . . . Азъ ще се разправя съ тѣхъ както тогава въ гората . . . Бау, бау, бау!

С в ѣ т л и н а т а. До виждане, дѣщца . . . Азъ ще съмъ наблизю. (Цѣлува дѣщата). Който ме обича и когото азъ обичамъ винаги ще се върне при мене. (На останалитѣ) да вѣрвимъ. (Отива си заедно съ цѣлата свита. Дѣщата оставатъ сами посрѣдъ сцената. Завѣсата се вдига.)

КАРТИНА СЕДМА.

Г р о б и щ а т а.

Лунна нощъ. Селски гробища. Много гробове, насипи, покрити съ мъхъ, дървени кръстове, надгробни плочи и т. н. Тилтиль и Митиль стоятъ до единъ насипъ.

М и т и л ь. Страшно ми е!

Т и л т и л ь (леко трепери). Азъ никога отъ нищо не се боя.

М и т и л ь. Лоши ли сж мѣртвѣцитѣ? Кажи..

Т и л т и л ь. Че защо да сж лоши: нали не сж живи.

М и т и л ь. Ами ти виждалъ ли си мѣртвѣци?

Т и л т и л ь. Да, единъ пжть само, когато бѣхъ много малъкъ.

М и т и л ь. Е, кажи — какви сж тѣ?

Т и л т и л ь. Бѣли съвсѣмъ, много тихи, студени и никакъ не приказватъ.

М и т и л ь. Ний ще ги видимъ, нали?

Т и л т и л ь. Разбира се. Нали каза Душата на Свѣтлината.

М и т и л ь. А кждѣ сж тѣ?

Т и л т и л ь. Ей подъ този мѣхъ, — подъ голѣмитѣ камъни.

М и т и л ь. И цѣла година стоятъ тамъ?

Т и л т и л ь. Да.

М и т и л ь (посочва надгробнитѣ плочи). Това ли сж вратитѣ на кжщитѣ имъ?

Т и л т и л ь. Да.

М и т и л ь. Ами когато е хубаво врѣмето, тѣ излизатъ ли?

Т и л т и л ь. Мъртвѣцитѣ излизатъ само ношно врѣме.

М и т и л ь. Защо?

Т и л т и л ь. Защото тѣ сж само по риза.

М и т и л ь. А когато вали дѣждъ, излизатъ ли.

Т и л т и л ь. Не, тогава си стоятъ утѣхъ.

М и т и л ь. Ами у тѣхъ хубаво ли е?

Т и л т и л ь. Казватъ че е много тѣсно.

М и т и л ь. А дѣца иматъ ли?

Т и л т и л ь. Разбира се. Всички дѣца които измиратъ все при тѣхъ отиватъ.

М и т и л ь, А, съ какво живѣятъ?

Т и л т и л ь. Ядатъ корени.

М и т и л ь. Значи, ний ще ги видимъ?

Т и л т и л ь. То се знае. Щомъ обрнемъ елмазѣтъ — веднага ще ги видимъ.

М и т и л ь. Ще ни кажатъ ли нѣщо?
Т и л т и л ь. Нищо нѣма да ни кажатъ,
нали не приказватъ.

М и т и л ь. А защо не приказватъ?
Т и л т и л ь. Защото нѣма какво да го-
ворятъ.

М и т и л ь. Защо нѣма какво да говорятъ?

Т и л т и л ь. Остави ме на мира! Омръз-
на ми най послѣ (пауза).

М и т и л ь. Кога ще обрънешъ ел-
маза?

Т и л т и л ь. Че нали чу като казваше
Свѣтлината да чакамъ полунощъ, за да не
причинявамъ безпокойство на умрѣлитѣ.

М и т и л ь. Ами защо въ полунощъ нѣ-
ма да имъ причинявашъ безпокойство?

Т и л т и л ь. Защото все едно тѣ из-
лизатъ по туй врѣме да се разхождатъ.

М и т и л ь. А сега не е ли още полунощъ.

Т и л т и л ь. Виждашъ ли цифербла-
та на църковния часовникъ?

М и т и л ь. Да. И мъничката стрѣлка
виждамъ.

Т и л т и л ь. Ето на, сега ще бие по-
лунощъ . . . Чувашъ ли? (удря полунощъ.)

М и т и л ь. Азъ искамъ да си вървя.

Т и л т и л ь. Сега е вече късно. Ще
обръщамъ елмаза.

М и т и л ь. Не, не, не обръщай. Азъ
не искамъ. Нека да си вървимъ! Страхъ ме е,
братче . . . Много ме е страхъ!

Т и л т и л ь. Че нищо страшно нѣма и
нѣма и да има.

М и т и л ь. Азъ не ща да гледамъ мър-
твѣци. Не искамъ.

Т и л т и л ь. Добрѣ. Нѣма да ги видишѣ.
Затвори си очитѣ.

М и т и л ь (хваща се за дрехигѣ на Тил-
тиль). Тилтиль не мога . . . Страшно ми е.
Тѣ ще излѣзатѣ отъ земята.

Т и л т и л ь. Недѣй трепери тѣй. Тѣ ще
излѣзатѣ само за минутка.

М и т и л ь. И ти трепери шѣ. Менѣ ще
ме е страхъ да ги гледамъ.

Т и л т и л ь. Врѣме е, трѣба да си вър-
вимъ. (Тилтиль обръща елмаза. Страшна
минута на мълчание и неподвижностъ. Слѣдъ
туй кръстоветѣ бавно се поклащатъ, насипи-
тѣ се разтварятъ, плочитѣ се вдигатъ) . . .

М и т и л ь (притиска се до Тилтиль).
Излизатѣ. Излѣзоха вече.

(Изъ разкрититѣ гробове се повдига ле-
ка по-лека цѣла маса отъ цвѣтя. Отъ начало
блѣда и лека като пара, послѣ бѣла, дѣвст-
вена и все по-гѣста и по-гѣста, висока и рас-
кошна. Тя властно запълва всичко наоколо и
прѣвръща гробицата на вълшебна градина
надъ която веднага почва да се зазорява. Цвѣ-
тята се растварятъ, роса блѣщи на всѣкъдѣ,
вѣтърътъ шушне въ листата, пчели брѣмчатъ,
птицитѣ се събуждатъ и изпълватъ въздуха
съ първи нѣжни звукове и химни на слънцето
и животътъ. Изумени и ослѣпени, Тилтиль и
Митиль, хванати за ржцѣ, правятъ нѣколко
крачки срѣдъ цвѣтята и търсятъ слѣдитѣ на
гробоветѣ)?

М и т и л ь (търси въ трѣвата). Че кждѣ
сж мъртвитѣ?

Т и л т и л ь (сжщо търси). Нѣма мъртви.
Завѣсата пада.

КАРТИНА ОСМА.

Въ царството на бждещето.

(Грамадна зала въ лазурния дворецъ, гдѣто чакатъ дѣцата, които трѣба да се родятъ. Сапфирови колони, наредени до безконечность, подпиратъ тюркуазни сводове. Всичко въ този дворецъ, като се почне отъ свѣтлината и плочитѣ отъ лаписъ-лазуръ, до въздуха въ далечината, дѣто се вижда послѣдната арка — всичко — до най-малкитѣ прѣдмѣти, носи необикновенъ, вълшебенъ, сгъстенъ лазуренъ цвѣтъ. Само капителитѣ, подножието на колонитѣ, срѣдата на сводеветѣ, нѣколко кресла, нѣколко стола, нѣкои кржгли скамейки сж направени отъ бѣлъ мраморъ или алебастръ. Надѣсно между колонитѣ голѣма опалова врата. Това е вратата, която Врѣмето растваря въ края на сцената и която води къмъ пристанището на Зарята отъ гдѣто се почва дѣйствителниятъ животъ. На всѣкъждѣ дѣца въ дълги лазурни облѣкла, хармонично изпълватъ залата. Едни отъ тѣхъ играятъ, други се разхождатъ, нѣкои си приказватъ или пъкъ разсждаватъ. Мнозина спятъ, а мнозина работятъ между колонитѣ, надъ бждещитѣ си произведения. Тѣхнитѣ инструменти, постройкитѣ които въздигатъ, растенията, плодоветѣ, цвѣтията които отглеждатъ или късатъ сжщо сж съ такъвъ неземъ, сияенъ, лазуренъ цвѣтъ както и цѣлата атмосфера на двореца. Нѣколко високи фигури съ облѣкла по-блѣдосини и по-прозрачни отъ колкото у дѣцата, съ отпечатъкъ на царствена и тиха красота

минаватъ между тѣхъ. Това сж, по всѣка вѣроятностъ, ангели. Отъ лѣво между колонитѣ на първия планъ влизатъ, сѣкашъ крадешкомъ Тилтиль, Митиль и Душата на Свѣтлината. Тѣхното появяване прѣдизвика движение между лазурнитѣ дѣца. Тѣ се стичатъ отъ всички страни, заобикалятъ необикновенитѣ си гости и ги разглеждатъ съ любопитство.

Митиль. А кждѣ е Захаръта, Котката и Хлѣбътъ?

Свѣтлината. Тѣмъ имъ е забранено да влизатъ тукъ. Ще узнаятъ бждещето и нѣма да се подчиняватъ.

Тилтиль. А Кучето?

Свѣтлината. То сжщо не трѣба да знае какво му прѣдстои за въ бждеще. Азъ ги затворихъ всички въ църковната изба.

Тилтиль. А ний кждѣ сме сега?

Свѣтлината. Ний сме въ царството на Бждещето, между дѣцата, които не сж се родили още. Тѣй като елмазътъ ни дава възможностъ ясно да виждаме всичко въ тази страна, невидима за хората, ний навѣрно ще намѣримъ тукъ Синята Птица.

Тилтиль. Разбира се, че и Птицата тукъ ще да бжде синя, когато всичко наоколо е тѣй лазурно. (Оглежда се наоколо). Боже, колко е красиво всичко! . . .

Свѣтлината. Я вижъ дѣцата. Всички тичатъ къмъ насъ.

Тилтиль. Тѣ като че ли сж сърдити. Защо се сърдятъ?

Свѣтлината. Не, тѣ никакъ не се сърдятъ. Вижъ какъ се смѣятъ, само че много сж очудени.

Л а з у р н и т ъ д ѣ ц а (стичатъ се отъ всички страни все повече и повече). Живи дѣца! . . . Елате да видимъ живитѣ дѣца.

Т и л т и л ь. Защо тѣй ни наричатъ — „живи дѣца“?

С в ѣ т л и н а т а. Защото тѣ самитѣ не сж още живи.

Т и л т и л ь. А какво правятъ тука?

С в ѣ т л и н а т а. Чакатъ часътъ на раждането си.

Т и л т и л ь. Часътъ на раждането си?

С в ѣ т л и н а т а. Отъ тукъ излизатъ всички дѣца, които се раждатъ на нашата земя. Всѣко си чака часа . . . Когато нѣкои бащи и майки поискатъ да иматъ дѣца — онази, тамъ, голѣмата врата на дѣсно — виждашъ ли я? — растворя се и дѣцата се спусчатъ долу.

Т и л т и л ь. Колко сж много! Цѣла тѣлпа!

С в ѣ т л и н а т а. О, тѣ сж много повече, но не се виждатъ всички. Въ двореца има тридесетъ хиляди зали, и всички сж пълни, като тази. Помисли си само — тѣ трѣба да стигнатъ до свършека на свѣта. Немислимо е да се прѣброятъ.

Т и л т и л ь. Кой сж тѣзи високи лазурни фигури?

С в ѣ т л и н а т а. Точно не е извѣстно. Прѣдполагатъ, че тѣ сж пазителитѣ на дѣцата. А може би тѣ сж онѣзъ, които ще живѣятъ на земята слѣдъ хората. Забранено е да имъ се прѣдлагатъ въпроси.

Т и л т и л ь. Защо?

С в ѣ т л и н а т а. Защото това е тайна на земята.

Тилтиль. А съ малкитѣ може ли да се приказва?

Свѣтлината. То се знае. Хайде да се запознаемъ. Ето на, едно по-любопитно отъ другитѣ. Иди при него, попитай го нѣщо.

Тилтиль. Какво да го попитамъ?

Свѣтлината. Питай го каквото искашъ, приказвайте си, бжди му като другаръ.

Тилтиль. Мога ли да го хвана за ржката?

Свѣтлината. Разбира се, то нѣма да те ухапи. Не бжди такъвъ церемонень. Азъ ще ви оставя сами, така по-лесно ще се сприятелите. При това азъ трѣба нѣщо да кажа на онази особа облечена въ синьо.

Тилтиль (приближава се до лазурното дѣте облечено съ свѣтло-сини дрехи и му протяга ржка). Здравѣй! (Пипа съ ржка лазурнитѣ му дрехи). Какво е това?

Дѣтето (допира се до шапчицата на Тилтиль). Ами туй?

Тилтиль. Това е шапката ми. Ти нѣмашъ ли шапка?

Дѣтето. Не. За какво е тя?

Тилтиль. За да я сваляшъ когато поздравяшъ нѣкого. И още, въ случай на дъждъ, или когато е студено.

Дѣтето. Какво е то: студено?

Тилтиль. То е, когато ей тѣй на, цѣлъ треперишъ: брр! брр! когато си духашъ прѣститѣ, или пѣкъ се удряшъ съ ржцѣ съ всичката си сила за да се стоплишъ.

Дѣтето. Нима на земята е студено?

Тилтиль. Да, нѣкой пжтъ, зимно врѣме е студено — когато не може да се запали огънь.

Дѣтето. А защо да не може?

Тилтиль. Защото струва скъпо и трѣбать много пари да се купятъ дърва.

Дѣтето. Какво е то пари?

Тилтиль. Това съ което се плаща.

Дѣтето. Какво?

Тилтиль. Нѣкои иматъ пари, а други нѣматъ.

Дѣтето. Защо?

Тилтиль. Защото не сж богати . . . Ти богатъ ли си? На колко си години?

Дѣтето. Азъ вече скоро ще трѣба да се родя на земята . . . Слѣдъ дванадесетъ години. Ами хубаво ли е да се родишь?

Тилтиль. И още какъ . . . че то е много весело.

Дѣтето. Какъ бѣше съ тебе?

Тилтиль. Не помня вече . . . то бѣше много отдавна.

Дѣтето. Казватъ че Земята и Живитѣ — всичко това е много красиво.

Тилтиль. Да, не е лошо . . . На земята има птици, сладки, играчки . . . Нѣкои иматъ всичко това. А пкъ тѣзи, които го нѣматъ, могатъ да гледатъ у другитѣ.

Дѣтето. Казватъ, че мамитѣ донасятъ дѣцата на земята . . . Истина ли е че всичкитѣ мами сж добри?

Тилтиль. Да, истина е. Мамитѣ — това е най-хубавото нѣщо на свѣта. И бабитѣ сжщо. Само че тѣ много скоро умиратъ.

Дѣтето. Умиратъ? Какво значи това?

Тилтиль. Тѣ нѣкакъ си, излизатъ нѣкоя вечеръ и не се връщатъ вече . . .

Дѣтето. Че защо?

Тилтиль. Кой знае? Може да имъ става мжно за нщо си.

Дѣтето. Ами твоята баба?

Тилтиль. Моята баба?

Дѣтето. Баба ти или мама ти — и азъ не зная.

Тилтиль. То не е все едно. Бабитѣ оставятъ дѣцата по-рано. И то е голѣма мжка. Моята баба бѣше много добра.

Дѣтето. А какво е това по очитѣ ти? Сѣкашъ маргаръ излиза,

Тилтиль. О, не, това не е маргаръ . .

Дѣтето. Ами какво?

Тилтиль. Нищо. Просто, този синъ цвѣтъ ме заслѣпява.

Дѣтето. Какъ се казва това?

Тилтиль. Кое?

Дѣтето. Ей туй, дѣто пада.

Тилтиль. Нищо особено — тѣй, малко вода.

Дѣтето. Отъ очитѣ ли излиза?

Тилтиль. Да, по-нѣкога, когато плачатъ.

Дѣтето. Какво е то: плачатъ?

Тилтиль. Ама азъ не съмъ плакалъ — то е отъ синия цвѣтъ. Но ако да плачехъ — сжщото щѣше да е.

Дѣтето. Често ли плачатъ по васъ?

Тилтиль. Момчетата не често. А момичетата — постоянно. А тукъ не плачатъ ли?

Дѣтето. Не, азъ не зная какъ става това.

Тилтиль. Ще се научишъ . . . Какви сж тѣзъ голѣми сини крила, дѣто си играешъ?

Дѣтето. Тѣзи ли? . . Тѣ сж за едно откритие, което ще направя на земята.

Тилтиль. Какво такова откритие?
Да не си нѣщо изнамѣрилъ?

Дѣтето. Да. Нима не знаешъ? Когато ще дойда на земята, азъ ще открия нѣщо, което прави хората щастливи . . .

Тилтиль. Какво ще е то? Нѣщо вкусно? Прави ли голѣмъ шумъ?

Дѣтето. Не, то е такова, че никакъ не се чуе.

Тилтиль. Жалко!

Дѣтето. Азъ работя всѣки день мое-то си откритие. Готово е почти . . . Искашъ ли да го видишъ?

Тилтиль. Много искамъ. Кждѣ е то?

Дѣтето. Ей го тамъ. Отъ тукъ се вижда, между тѣзи двѣ колони.

Друго лазурно дѣте (идва при Тилтиль и го дърпа за ржава). Искашъ ли да видишъ и моето?

Тилтиль. Съ удоволствие; а въ какво се състои то?

Второто дѣте. Тридесетъ и три срѣдства за продължение на живота . . . Ето въ тѣзи сини стѣкла.

Третото дѣте (излиза отъ тѣлпата). Азъ ще открия свѣтлина, която още никой не е откривалъ; тя ще придава на всичко необикновенъ блѣсъкъ. Любопитно нали?

Четвърто дѣте (тегли Тилтиль за ржава). Ела да видишъ моята машина, която хвърчи изъ въздуха като птица безъ крила.

Петото дѣте. Не, вижъ по-напрѣдъ моята машина — съ помощта на нея може да се добиятъ всички съкровища скрити въ луната. (Лазурнитѣ дѣца се натѣлпватъ око-

ло Тилтиль и Митиль и викатъ всички въ хоръ. „Вижъ моята — не, тази е по-хубава“ — „Моята е изумителна. Цѣла отъ захаръ“. „Неговото откритие никакъ не е интересно, той ми открадна идеята“ и т. н. Съ тѣзи викове, увеличатъ дѣцата къмъ лазурнитѣ работилници, дѣто всѣки изобрѣтателъ привежда въ дѣйствиe своята идеална машина. Получава се едно непрѣкъснато движение на лазурни колела, дискове, лостове, ремъци и разни други чудновати прѣдмѣти, безимени още; всичко това е обвито въ синкава мъгла. Множество странни, таинствени апарати литватъ къмъ сводоветѣ и тамъ се носятъ изъ въздуха или пѣкъ се виятъ въ подножието на колонитѣ. Въ това врѣме дѣцата разгвѣтатъ карти и чъртежи, книги, показватъ лазурни статуи, донасятъ огромни цвѣтя, плодове съ гигантски размѣръ паправени, сѣкашъ, само отъ сапфири и тюркуази).

Едно мѣничко лазурно дѣте (извива се подъ товара си. Носи теменуги).
Вижте ми цвѣтята.

Тилтиль. Какво е това? Азъ не зная такива цвѣтя.

Дѣтето. Това сж теменуги.

Тилтиль. Не е възможно. Че тѣ сж като огромни колела.

Дѣтето. Вижте, какъ хубаво мирисатъ.

Тилтиль (мирише). Чудно наистина . .

Дѣтето. Тѣ ще сж такива, когато дойда азъ на земята.

Тилтиль. А кога ще бжде то?

Дѣтето. Слѣдъ петдесетъ и три години, четире мѣсеца и деветъ дена. (Явяватъ

се още двѣ лазурни дѣца — тѣ носятъ на прѣчка единъ кичоръ грозде, необикновено голѣмъ; всѣко зърно — като круша.

Едно отъ дѣцата (които носятъ гроздето). Какво ще кажешъ за този плодъ?

Тилтиль. Това е клонъ отъ круша, нали?

Дѣтето. О не, грозде. То ще бжде такава, когато стана на тридесетъ години . . . Азъ изнамерихъ срѣдство . . .

Друго дѣте (прѣвито отъ тежестта на една кошница пълна съ свѣтло-сини ябълки—всѣка колкото диня). Виджъ и мойтѣ ябълки.

Тилтиль. Че това сж дини!

Дѣтето. Съвсемъ не. Това сж ябълки и то още не най-хубавитѣ . . . Всички ябълки ще бждатъ такива когато азъ ще живѣя на земята. Азъ имамъ нова система.

Друго дѣте (вози съ свѣтло-синя колца свѣтло-сини дини; изглеждатъ по-голѣми отъ тикви). Ами мойтѣ мѣнички дини? Какво ще кажете?

Тилтиль. Че не сж ли тѣ тикви?

Дѣтето. Когато ще дойда азъ на земята динитѣ ще бждатъ много на почетъ. Азъ ще бжда градинарь на Краля на тритѣ планети.

Тилтиль. Краля на тритѣ планети?

Дѣтето. Да, той ще е великъ кралъ, който въ продължение на тридесетъ и петъ години ще е щастие за Земята, Марса и Луната. Отъ тукъ се вижда той.

Тилтиль. Кждѣ е?

Дѣтето. Ето то. Младенецътъ който спи при подножието на колоната.

Тилтиль. На лѣво?

Дѣтето. Не, на дѣсно. Отъ лѣво е

онзи, който ще донесе на земята най-чистата
радостъ.

Тил тиль. По какъв начинъ?

Първото дѣте (това, което най-
напрѣдъ се яви при Тил тиль). Посрѣдствомъ
мисли, каквито още никой не е ималъ.

Тил тиль. Ами онова дебелко, дѣто
си чепка носътъ: то какво ще направи?

Дѣтето. То ще трѣба да изнамѣри
огънь, който да подържа топлина на земята,
когато слънцето по-малко ще почне да грѣе.

Тил тиль. А тамъ двамата, които се
държатъ за рѣцѣ и все се прѣгрѣщатъ —
да не сж братъ и сестра?

Дѣтето. Не, тѣ сж много смѣшни
. . . Това сж влюбени.

Тил тиль. Какво ще рѣче то?

Дѣтето. Не зная . . . Врѣмето ги
нарича тѣй за смѣхъ . . . Тѣ постоянно се
гледатъ въ очигѣ, цѣлуватъ се, сбогуватъ се.

Тил тиль. Че защо правятъ така?

Дѣтето. Струва ми се, че не ще
могатъ заедно да излѣзатъ отъ тука.

Тил тиль. А онова розавичко? Вижъ
какъ сериозно си смучи прѣстчето. Него ка-
кво го очаква?

Дѣтето. Като че ли, неговата работа
ще е да унищожи несправедливостъта на земята.

Тил тиль. Нима!

Дѣтето. Да. Казватъ че то е много мжно.

Тил тиль. Ами туй жълтокосо лапен-
це, защо тѣй ходи, сѣкашъ нищо не вижда.
Да не е слѣпо?

Дѣтето. Още не е, но, мисля че

ще ослѣпѣ Вижъ го хубаво; струва ми се, че му е сждено да побѣди Смъртъта.

Тил тиль. Какъ тѣй?

Дѣтето. Точно не мога ти каза. Но изглежда, че това е велико дѣло.

Тил тиль (посочва тѣпа дѣца, спящи при подножието на колонитѣ, на стѣпалата, по скамейкитѣ и т. н. А всички тѣзи които спятъ тука? Вижъ колко сж. Нима тѣ нищо нѣма да направятъ?

Дѣтето. Тѣ мислятъ.

Тил тиль. За какво?

Дѣтето. И сами не знаятъ за какво. Но тѣ трѣба да занесатъ нѣщо съ себе си на земята. Съ празни рѣцѣ е забранено да се излиза отъ тукъ.

Тил тиль. Че кой забранява?

Дѣтето. Врѣмето, което стои при вратата . . . Ти ще видишь, когато се огвори тя. Той е единъ много неприятенъ старикъ.

Ново едно дѣте (тича отъ къмъ залата и си пробива пѣть между дѣцата). Добъръ день, Тил тиль!

Тил тиль. Хубава работа! Че отъ дѣ ми знае името?

Новото дѣте (горешо цѣлува Тил тиль и Митиль). Добъръ день, какво си правите? Че цѣлунете ме де! И ти, и Митиль . . . Какъ да не знамъ какъ те викатъ — нали ще ти ставамъ братче . . . Менѣ ей сега ми казаха, че ти си тукъ . . . Азъ бѣхъ чакъ на края на залата — нареждахъ си мислитѣ. Кажи на мама, че съмъ готовъ.

Тил тиль. Кога мислишь да ни дойдешъ?

Дѣтето. Навѣрно слѣдъ една година,

на връбница. Нѣма да ме мжчишъ до като ше съмъ мѣничкъ, нали? Много ми е драго че по рано можехъ да ви цѣлуна. Кажи на тате да поправи люлката. У насъ хубаво ли е?

Т и л т и л ь. Не е лошо. Нашата мама е добра.

Д ѣ т е т о. Ами . . . храната какъ е?

Т и л т и л ь. Е, то зависи отъ врѣмето. По нѣкога даже има и сладки . . . нали Митиль?

М и т и л ь. Да, на Нова Година, на 14 Юлий: мама сама ги мѣси.

Т и л т и л ь. Какво е това въ торбичката? На насъ ли нѣщо ще донесешъ?

Д ѣ т е т о. Азъ ще ви донеса три болѣсти: скарлатина, коклюшъ и шарка.

Т и л т и л ь. Е, да ти кажа — никакъ не струва да ги носишъ! А послѣ какво ще правишъ?

Д ѣ т е т о. Послѣ нѣма да ме има.

Т и л т и л ь. Че струва ли си тогава да идвашъ за толкова малко?

Д ѣ т е т о. Нима това отъ мене зависи? (Въ това врѣме по залата се разнася дълъгъ, силенъ, вибриращъ звукъ; той като че ли исхожда отъ колонитѣ и опаловитѣ врата, които свѣтватъ внезапно съ ярка свѣтлина).

Т и л т и л ь. Какво е това?

Д ѣ т е т о. Врѣмето дохожда да отвори вратата. (Веднага се почва силно движение въ тѣлпата на лазурнитѣ дѣца. Мнозина оставатъ работата си, нѣкои отъ спящитѣ се събуждатъ, всички обръщатъ погледи къмъ опаловитѣ врата и трѣгватъ нататкъ).

С в ѣ т л и н а т а (идва при Тилтиль). Да се скриемъ задъ колонитѣ . . . да не ни види Врѣмето.

Т и л т и л ь. Какъвъ е този шумъ?

Д ѣ т е т о. Зората се подава. Настава часъ, когато всички дѣца, които ще се раждатъ днесъ, трѣба да се спустнатъ на земята.

Т и л т и л ь. Че какъ ще слѣзатъ? Има ли стълби?

Д ѣ т е т о. Ето на, ще видишь . . . Врѣмето махва желѣзата.

Т и л т и л ь. Кое е то врѣмето?

Д ѣ т е т о. Единъ старецъ, който събира дѣцата.

Т и л т и л ь. Ами той лошъ ли е?

Д ѣ т е т о. Не, но той е непрѣклоненъ. Колкото и да го молишь, той все отблѣсва назадъ тѣзи които искатъ да излѣзатъ, прѣди да имъ е дошълъ редътъ.

Т и л т и л ь. А които си отиватъ, радватъ ли се?

Д ѣ т е т о. Неприятно е да оставащъ, когато другитѣ си заминаватъ, но и да си отивашъ пакъ е мжно. Гледай на, отваря се вратата.

(Голѣмата опалова врата, бавно се отваря. Чуватъ се земни звукове, като отдалечена музика. Врѣмето — високъ старецъ съ развѣваща се брада, песъченъ часовникъ и коса — се показва на вратата. Виждатъ се отдалечъ златиститѣ и бѣли платна на лодката, хвърлила котва на пристанището, образувано отъ розовитѣ облачета на Зарята.

В р ѣ м е т о (на прага). Вий, чийто часъ е настѣпилъ вече, готови ли сте за пжтъ?

Л а з у р н и т ѣ д ѣ ц а (провиратъ се изъ тълпата и се събиратъ отъ всички страни). Ето ни . . . Идемъ, идемъ.

В р ъ м е т о (бъбри слѣдъ дѣцата, които минаватъ край него). Минавайте единъ по единъ . . . Пакъ сте надошли повече отъ колкото трѣба . . . винаги все едно и сжщо. Не можете ме излъга (отблъсва едного назадъ). Не е твой редъ . . . и тебѣ сжщо. Върви си назадъ и ела чакъ слѣдъ десетъ години . . . Тринадесети овчарь! Само дванадесетъ ми сж нужни. Тѣ изобщо не сж потрѣбни вече — не живѣемъ въ врѣмената на Теокритъ и Виргилий! Пакъ доктори! И тѣй вече сж много на земята. Всички се оплакватъ . . . А инженеритѣ кждѣ сж? Искане сжщо честенъ човѣкъ, единчѣкъ като изключително явление! . . . Кждѣ е честниятъ човѣкъ? Ти ли си? (дѣтето кимва съ глава) Много хилаво ми изглеждашъ. — Ей, вий, тамъ, по-полека, по-тихо . . . Ами ти какво носишъ? Нищо ли? Съ празни рѣцѣ искашъ да минешъ? Не може . . . Пригответи нѣщо: голѣмо прѣстѣпление ли, болѣстъ ли нѣкаква, менѣ ми е все едно, само да има нѣщо. (Забѣлѣзва едно дѣте, което все се дърпа назадъ въ туй врѣме когато другитѣ го прашатъ напредъ). Какво значи това? Нали знаешъ, че е настѣпилъ часътъ да слизашъ. Искане се герой, който да унищожи несправедливостъта. Нали си ти този герой — върви тогава.

Л а з у р н и т ѣ д ѣ ц а. Той не иска.

В р ъ м е т о. Какъ не иска? Какво си въобразява това недоносче? Никакви разсжждения. И тѣй нѣмаме врѣме.

М ѣ н и ч к о т о (опира се). Не искамъ. Менѣ ми е по-добрѣ да се не раждамъ. Азъ ще си остана тукъ.

В р ъ м е т о. Никой те не пита. Щомъ ти е дошълъ редътъ, трѣбва да вървишъ и туй то. Скоро, бързай!

Д р у г о д ѣ т е (излазя напрѣдъ! Пуснете мене на негово мѣсто . . . Азъ се научихъ, че моитѣ родители биле много стари и отдавна ме чакатъ вече.

В р ъ м е т о. Безъ много приказки! Веднжжъ дошло врѣмето — нѣма какво да се стори. Да ви слушз човѣкъ, никога нищо нѣма да свѣрши. Единъ нѣма търпение, другъ ти се опира, за едного е рано, за другиго късно (отстранява дѣцата, които се събиратъ на прага). По на страна, дѣчурлига! Назадъ; нѣма какво да гледате! . . . Тѣзи които оставатъ, какво ще гледатъ. Сега се стрѣмите напрѣдъ, а пакъ като дойде редъ, ще почнете да се боите и да се дърпате назадъ . . . Ето на, четворица вече треперятъ на листо. (на едно отъ дѣцата, което едва дошло до вратата, пакъ се връща). Ти на кждѣ?

Д ѣ т е т о. Забравихъ си кутийката съ прѣстжпленията, които ще трѣба да извѣрша.

Д р у г о д ѣ т е. Азъ пакъ си забравихъ стъкълцетосъ идеята, която ще просвѣти тълпата.

Т р е т о д ѣ т е. А азъ си забравихъ присадкитѣ за една нова круша.

В р ъ м е т о. Бързайте — имате само шестотинъ и дванадесетъ секунди . . . Платната сж вдигнати и всички ни чакатъ. Ще закъснѣете и нѣма да се родите . . . Бърже, врѣме е да потеглимъ! (Хваща едно дѣте, което иска да се промъкне между краката му и да излѣзе на земята). Какъ, ти пакъ ли си тукъ! . . Трети пжтъ вече се опитващъ да се

родишъ безъ врѣме . . . Гледай да нѣма другъ пжтъ такива нѣща, че ще идешъ при сестра ми — Вѣчността. А тамъ, знаешъ, нѣма шега . . . Е, всички ли сте събрани? (оглежда всички дѣца събрани вече на пристанището или сѣднали въ лодката). Още едно липсва. Напразно се криешъ, азъ виждамъ кждѣ си. Само мене не можешъ излъга. Ей ти, мъничко, вземи си сбогомъ съ твойта красавица . . . влюбенъ и той! . . . (двѣтѣ дѣца, наречени „Влюбенитѣ“ нѣжно прѣгърнати и съ блѣди отъ отчаяние лица, идватъ при Врѣмето и падатъ прѣдъ него на колѣнѣ).

Първото дѣте. Позволете ми да отида заедно съ него.

Второто дѣте. Позволете ми да остана съ нея.

Врѣмето. Не е възможно. Оставатъ ни само триста и деведесетъ и четири секунди.

Първото дѣте. Азъ прѣдпочитамъ да се не раждамъ.

Врѣмето. Това не е въ твоя власть.

Второто дѣте (умолително). Помислете си само, азъ много късно ще се ява на свѣта.

Първото дѣте. Мене нѣма да ме има вече когато тя се роди.

Второто дѣте. Азъ нѣма да го заваря.

Първото дѣте. Ний ще бждемъ самотни на земята.

Врѣмето. То не е моя работа . . . Оплаквайте се на Живота . . . Азъ съединявамъ, раздѣлямъ и се подчинявамъ на не-

говитѣ рѣшения (хваща едно отъ дѣцата).
Върви!

Първото дѣте (брани се). Не, не,
не! . . . Вземете и нея!

Второто (държи се за дрехата на
първото). Оставете го! Оставете го.

Врѣмето. Че защо се теглишъ та-
къвъ . . . Сѣкашъ на смъртъ отивашъ . . .
Тебе те викатъ да живѣешъ (завлича го на-
прѣдъ). Да вървимъ! Хайде!

Второто (простира ржцѣ съ отчая-
ние къмъ първото). Дай ми знакъ . . .
нѣкакъвъ знакъ . . . Кажи, какъ ще те на-
мѣря?

Първото. Азъ винаги ще те обичамъ.

Второто. Азъ всѣкога ще съмъ най-
печална отъ всички . . . Ти ще ме познаешъ
(пада и лежи простряна на земята).

Врѣмето Второто. Не е ли по-добрѣ да се
крѣпите съ нѣкаква надежда? Е, сега вече всич-
ки сте тукъ (гледа песъчниятъ си часовникъ).
Оставатъ ни още шестдесетъ и три секунди.

(Послѣдни поривисти движения между
дѣцата, които оставатъ и които заминаватъ.
Обмѣнятъ си послѣдни думи и привѣти. Чу-
ватъ се възклицания. Сбогомъ, Пиеръ . . . —
Прощавай, Жанъ . . . — Не забрави ли нѣ-
що? Извѣсти имъ мисълта ми . . . — Взе ли си
новиятъ винтъ? . . . Разкажи имъ за пипо-
нитѣ ми . . . Нищо ли не забрави? . . . Гле-
дай да ме познаешъ . . . — Азъ ще те на-
мѣря . . . Да си не загубишъ идеитѣ . . . —
Не се навеждай много въ Пространството . . .
— Дай ми нѣкаква вѣсть . . . — Казватъ
че туй е невъзможно . . . — Може, може,

опитай се . . . — Гледай да ми кажешъ нѣкакъ си, дали е хубавъ живогътъ . . . — Азъ ще те прѣсрѣщна . . . Ще се родя на тронъ)..

Врѣмето (маха съ ключоветъ си и съ косата). Стига. Котвата е вдигната. (Платната минаватъ и исчезватъ. Чуватъ се отдалечъ виковетъ на дѣцата въ лодката: — Земя, земя! Азъ я виждамъ. Колко е прѣкрасна! Каква е свѣтла! Какви е голѣма! Слѣдъ туй се чува пѣние, което сѣкашъ се издига отъ самото дѣно на нѣкоя бездна и въ което трепти радостъ и очакване).

Тилтиль (на Свѣтлината). Отъ кждѣ е това пѣние? Като че ли други гласове пѣятъ . . .

Свѣтлината. Да, това е пѣснията на майкитъ, които отиватъ да срѣщатъ дѣцата си. (Врѣмето затваря опаловитъ врата. Като се обръща за послѣденъ пжтъ да разгледа залата, внезапно вижда Тилтиль, Митиль и Свѣтлината).

Врѣмето (изумено и побѣсняло). Това какво е? Кои сте вие? Зщо не сте лазурни? По кой пжтъ сте допаднали? (Врѣмето се приближава къмъ тѣхъ и имъ се заканва съ косата).

Свѣтлината (на Тилтиль). Не отговаряй . . . Азъ намѣрихъ Синята Птица . . . Скрила съмъ я подъ плаща си. Да вървимъ. Обърни елмаза. То ще ни загуби слѣдитъ (излизатъ си между колонитъ отъ лѣво).

Завѣсата пада.

ДЪИСТВИЕ ПЕТО.

КАРТИНА ДЕВЕТА.

Прощаване.

Сцената прѣдставя стѣна и въ нея малка вратичка.

(Влизатъ Тилтиль, Митиль, Свѣтлината, Хлѣбътъ, Водата, Захарътъ, Огънътъ и Млѣкото).

Свѣтлината. Можешъ ли позна кждѣ сме?

Тилтиль. Че какъ да позная, като не зная?

Свѣтлината. Не познавашъ ли тази стѣна . . . и вратичката?

Тилтиль. Виждамъ, че стѣната е червена, а вратичката зелена и нищо повече.

Свѣтлината. И нищо ли не ти напомнятъ тѣ?

Тилтиль. Само туй, че врѣмето хлопна задъ насъ вратата.

Свѣтлината. Колко е чудно, когато сънувашъ — собствената си ржка не можешъ да познаешъ.

Тилтиль. Кой спи и сънува — азъ ли?

Свѣтлината. Че да не би пкъвъ азъ? Кой знае! Чудно е само че ти не веднъжъ си виждалъ тази стѣна отъ какъ си се родилъ.

Тилтиль. Какво казвашъ — не веднъжъ ли съмъ я виждалъ?

Свѣтлината. Е че, разбира се, сънливчо! Тази е кщтата отъ която излѣзохме точно прѣди година.

Тилтиль. Прѣди година? Значи, въ такъвъ случай . . .

Свѣтлината. То се знае . . . Какво си растворилъ очи като сапфирови пещери . . . Това е кжщата на твоитѣ добри родители.

Тилтиль (отива къмъ вратата). Да, да, наистина! И вратата сжщата Познахъ я Значи тѣ сж тамъ Ний сме при мама. Азъ ще се завтеча. Искамъ по-скоро да прѣгърна мама.

Свѣтлината. Почакай една минутка. Твоитѣ родители спятъ дълбоко сега. Не ги събуждай — тѣ ще се уплашатъ. При това, вратата ще се отвори само когато удари часътъ.

Тилтиль. Какъвъ часъ? Много ли има да се чака?

Свѣтлината. Уви, не много . . . Само нѣколко минути . . .

Тилтиль. А ти не искашъ ли да се върнешъ. Но какво ти става? Защо си тѣй блѣда? Да не би да си болна?

Свѣтлината. Не, не, нищо, дѣте мое. Менѣ ми е само мжчно, че трѣба да ви оставя.

Тилтиль. Да ни оставишъ?

Свѣтлината. Да, необходимо е. Нѣма вече какво да правя тука. Годината се измина. Феята ще се върне и ще ти иска Синята Птица.

Тилтиль. А че тя не е у мене. Птицата на Въспоминанията стана черна; птицата на Бждащето стана розова; птицитѣ на Ношъта умрѣха, а Птицата на Горитѣ не можахме да уловимъ. Какво съмъ азъ виновенъ, че тѣ или си мѣнятъ цвѣгътъ, или умираатъ или се

исплъзватъ изъ ржцѣтъ ми. Феята нѣма ли да се разсърди? Какво ще ми каже?

С в ѣ т л и н а т а. Ний сторихме всичко каквото можахме. Възможно е да нѣма на свѣта никаква Синя Птица, а може би само си губи цвѣтътъ когато я турятъ въ клѣтка.

Т и л т и л ь. А клѣтката кждѣ е?

Х л ѣ б ѣ т ѣ т ѣ. Ето я. Заповѣдано ми бѣше да я пазя прѣзъ врѣмето на цѣлото ни дълго пжтешествие. И днесъ, когато снемамъ отъ себе си изпълнената до край длѣжностъ, азъ ви връщамъ клѣтката — непожтната и не добрѣ затворена, такава, каквато я получихъ (исправя се въ поза на ораторъ). Сега нека ми е позволено, отъ името на всички, да прибавя . . .

О г ѣ н ѣ т ѣ т ѣ. Не му е дадена дума!

В о д а т а. Млѣкни!

Х л ѣ б ѣ т ѣ т ѣ. Злобнитѣ възклицания отъ страна на прѣзрения врагъ, на завистливия съперникъ, който иска да ми прѣкъсне рѣчьга (повишава гласътъ си) нѣма да ми попрѣчатъ да изпълня дългътъ си до край . . . И тѣй, отъ името на всички . . .

О г ѣ н ѣ т ѣ т ѣ. Не и отъ моето . . . Азъ си имамъ езикъ.

Х л ѣ б ѣ т ѣ т ѣ. И тѣй, отъ името на всички (едва сдържа дълбокото си и искрено вълнение) азъ се прощавамъ съ двѣтъ дѣца отбѣлѣзани отъ сждбата. И азъ се прощавамъ съ всичката си прѣданостъ и нѣжностъ, която взаимното ни уважение . . .

Т и л т и л ь. Какъ, нима и ти се сбогувашъ . . . И ти ли ще ни оставишъ?

Х л ѣ б ѣ т ѣ т ѣ. Уви, трѣба да се раздѣ-

лимъ. Азъ ви оставямъ, но раздѣлата ще е само
вѣнкашна. Вий нѣма да чувате гласътъ ми . . .

Огънътъ. Е, и слава Богу!

Водата. Млъкни.

Хлѣбътъ (съ голѣмо достоинство).
Всичко туй не ме трѣвожи . . . И тѣй, азъ
казвамъ, че вий нѣма да ме виждате въ оду-
шевена форма . . . Вашитѣ очи не ще мо-
гатъ да виждатъ вече незримиятъ животъ на
прѣдмѣтитѣ. Но при все това, азъ винаги ще
бѣда на близко до васъ: въ нощовитѣ, на по-
лицата, на масата при паницата съ супа, тѣй
като азъ имамъ право да се считамъ за най-
вѣренъ сътрапезникъ и най-вѣренъ другаръ
на Човѣка.

Огънътъ. Ами азъ?

Свѣтлината. По скоро! Врѣмето си
върви и скоро ще настане часътъ когато ний
всички ще се върнемъ въ царството на Мъл-
чанието . . . Бързайте да прѣгърните и да
цѣлуните дѣцата за сбогомъ.

Огънътъ (хвърля се връзъ дѣцата).
Пуснете ме, пръвѣ! . . (бурно прѣгръща дѣ-
цата). Сбогомъ, Тилтиль! Сбогомъ, Митиль!
Прощавайте, дѣчица мили. Спомняйте си за
мене, когато поискате да подпалите нѣщо . . .

Митиль. Ай, ай, той ме подпали!

Тилтиль. Ай, ай, ай ще ми опърли
носътъ!

Свѣтлината. Я, понамалете милув-
китѣ си. Вий тукъ не сте въ печката.

Водата. Ехъ, че идиотъ!

Хлѣбътъ. Страшенъ невѣжа!

Водата (отива при дѣцата). Мили дѣ-

чица, азъ ще ви цѣлуна нѣжно, безъ да ви причиня болка.

О г ѣ н ѣ т ѣ . Пазете се, ще ви измокри!

В о д а т а . Азъ съмъ нѣжна и имамъ любяща душа. Азъ съмъ добра за хората.

О г ѣ н ѣ т ѣ . Ами удавниците?

В о д а т а . Обичайте водопадитѣ . . .
Слушайте гласътъ на поточетата. Азъ винаги ще съмъ тамъ.

О г ѣ н ѣ т ѣ . Тя всичко измокри тука!

В о д а т а . Когато нѣкога привечеръ, сѣдите до брѣга на нѣкоя рѣчица — тука много ги има въ гората — вслушайте се и се помжчете да разберете нейния говоръ . . . Не мога повече да приказвамъ. Нѣщо ме души и не ми дава да говоря.

О г ѣ н ѣ т ѣ . Не виждамъ това.

В о д а т а . Спомняйте си сжщо и когато гледате стѣкло съ вода . . . Азъ ще съмъ още и въ сждоветѣ, и въ кладенеца, и въ поливалката за цвѣтя, и въ чешмата.

З а х а р ѣ т а (естествено доброжелателно и сладничава). Ако въ вашета паметъ останане малко мѣстенце и за менъ — спомняйте си, че моето присжтствие, понѣкога ви е бивало сладко. Повече нѣма какво да ви казвамъ. Менѣ не ми е дадено да плача — боли ме, когато сълзи течать по краката ми

Х л ѣ б ѣ т ѣ . Иезуитѣ!

О г ѣ н ѣ т ѣ (сѣска). Карамель! Захаросана душа!

Т и л т и л ѣ . Че кждѣ ли сж Тило и Тилетѣ? Да не се е случило нѣщо съ тѣхъ?

(Въ сжщата минута се чувать остригѣ викове на Котката).

М и т и л ь (исплашена). Това е котенцето Тилетъ — плаче. Навърно го обиждатъ.

(Вгурва се Котката, расхвърляна, разочорлена, съ скъсано облѣкло. Държи кърпа до лицето си, като че ли я болятъ жби. Охка отъ болка; слѣдъ нея тича Кучето и я удря съ юмруци и съ крака).

К у ч е т о (продължава да бие Котката). Така ти се пада! . . . Стига ли ти? . . . Или още искашъ . . . На ти тебе . . . на!

С в ѣ т л и н а т а, Т и л т и л ь и М и т и л ь (скачатъ да ги разтърватъ). Тило! Да не си полудѣлъ! . . . Какво е това отъ тебе . . . Спири, най послѣ . . . Чакай азъ ще ти кажа! (Едва отдръпватъ Кучето).

С в ѣ т л и н а т а. Какво значи всичко това? Какво се случи?

К о т к а т а (хленче и си истрива очитѣ). То почна. Наговори ми дързости, изруга ме, натура ми пирони въ супатъ, дърпаше ме за опашката, почна да ме бие. А пъкъ азъ нищо не съмъ му сторила, нищо особено.

К у ч е т о (присмива ѝ се). Нищо особено . . . нищо особено! (тихичко я дразни) Нали ми падна въ ржцѣтъ . . . така ти се пада . . . и то ти е малко!

М и т и л ь (гали Котката). Горкичко котенце . . . Кждѣ те боли? И азъ ще заплача.

С в ѣ т л и н а т а (на Кучето, много строго). Вашето поведение е много недостойно, още повече, че вий сте избрали за тази некрасива расправа и безъ това много мъчни минути. Моментъ, когато трѣба да се дѣлимъ съ нашитѣ мили дѣца.

Кучето (веднага дохожда на себе си).
Да се дѣлимъ съ дѣцата ли?

Свѣтлината. Сждбоносниятъ часъ настава . . . Ний ще се върнемъ въ царството на Мълчанието и не ще можемъ вече да говоримъ съ тѣхъ.

Кучето (съ вопли и виене се хвърля връзъ дѣцата и ги обсипва съ бурни милувки и нѣжности). Не, не искамъ, не искамъ! Азъ винаги ще говоря. Ти ще ме разбирашъ, Божество мое, нали сега ще ме разбирашъ вече? Да, да, да! Ний ще си приказваме. Азъ ще бжда много разбрано . . . Ще се науча да чета, да пиша. да играя на домино. И много чистъ ще бжда. Нищо нѣма де влача изъ кухнята. Искашъ ли да направя нѣщо много, много поразително? Искашъ ли, ще цѣлунив Котката?

Митиль (на Котката) Е, ами ти Коте, нѣма ли да ни кажешъ нѣщо за сбогомъ.

Котката (обидена — загадочно). Азъ ви обичамъ и двамата — до колкото заслужавате.

Свѣтлината. А сега и азъ ще Ви цѣлуна.

Тилтиль и Митиль (хващатъ Свѣтлината за дрехитѣ). Не, не, остани при насъ. Тате нѣма да се кара, а на мама ще разправимъ колко ни бѣше хубаво съ тебе.

Свѣтлината. Уви, азъ не мога да остана. Тази врата е затворена за насъ и ний трѣба да ви оставимъ.

Тилтиль. Кждѣ ще идешъ?

Свѣтлината. Не много далечъ, дѣчица. Ей тамъ — въ страната на Мълчанието.

Т и л т и л ь. Не, не, азъ не искамъ. Ний искаме съ тебе. Азъ ще кажа на мама.

С в ъ т л и н а т а. Не плачете дѣчица мили. Азъ нѣмамъ гласъ кято Водата азъ имамъ само сияние — него човѣкъ не чува. Но азъ нѣма да ви оставя до край на вашето сжществуване. Помнете, че азъ говоря съ васъ въ всѣки луненъ лжчѣ, въ всѣка звѣздица, която ви се усмихва, въ всѣка зора, която се зазорява, въ всѣка запалена лампа, въ всѣки добѣръ, свѣтълъ поривъ на вашата душа (удря осемъ часа задъ стѣната). Чувате ли . . . настана часътъ . . . Прощавайте, вратата се отваря . . . Влѣзте, влѣзте!

(Тя пропуска дѣцата прѣзъ малката вратичка, която се полуотваря и затваря веднага слѣдъ тѣхъ. Хлѣбътъ си изтрива сълзитѣ. Захарята и Водата потъзнали въ сълзи бързо тичатъ и изчезватъ на дѣсно и на лѣво задъ кулиситѣ. Задъ сцената се чува виенето на Кучето. Сцената оставо празна за минута, слѣдъ това декорацията, която Сизобразява стѣната, се отваря и открива послѣдната картина).

КАРТИНА ДЕСЕТА.

С ъ б у ж д а н е.

Сжщата стая, както въ първата картина, но всичко въ нея — стѣнитѣ, прѣдмѣтитѣ, въздухътъ — изглежда несравнено по-красиво,

вълшебно промѣнено, по свѣжо, по весело, по щастливо. Дневната свѣтлина весело минава прѣзъ всички пролуки на затворенитѣ капаци. Отъ дѣсно, въ дълбочината, Тилтиль и Митиль, дълбоко спятъ въ мѣничкитѣ си легла. Котката, Кучето и всичкитѣ прѣдмѣти сж по мѣстата си, както прѣди идването на Феята.

(Влиза майката)

М а й к а т а (мѣмри ги полусърдито, полугалено). Я ги вижъ какви ленивци . . . Не ви ли е срамъ! . . . Врѣме е за ставане. Осемъ часа удари и слънцето е вече високо надъ гората . . . Какъ дълбоко спятъ! (навежда се надъ леглата и цѣлува дѣцата). Зачървили се . . . Тилтиль мерише на мента а Митиль на момина сълза (пакъ ги цѣлува). Цѣло щастие сж дѣцата! Но, да имъ се позволява да спятъ до пладнѣ — не може. Ще се научатъ много на леностъ. Пакъ и казватъ че било вредно за здравето. (Побутва Тилтиль). Ставай, Тилтиль, ставай де!

Т и л т и л ь (събужда се). Ти ли си Свѣтлина? . . . Не, не, не си отивай.

М а й к а т а. Свѣтлина . . . Отдавна е вече свѣтло . . . Сжщо като по пладнѣ, макаръ че капацитѣ сж затворени. Чакай да ги отворя (отваря капацитѣ и дневната свѣтлина озарява стаята). Тѣй . . . какво ти стана? Свѣтлината ли те ослѣпи?

Т и л т и л ь (търка си очитѣ). Мама, мамо, ти ли си?

М а й к а т а. То се знае, че кой другъ. Мога ли да се промѣня за една ноцъ? Какво ме гледашъ тѣй, сѣкашъ цѣлъ вѣкъ

не си ме видѣлъ. Да не би носѣтъ ми да се е искривилъ?

Т и л т и л ь. Колко се радвамъ, че те виждамъ най-послѣ! Толкова врѣме се мина . . . Дай да те прѣгърна по-скоро. Още, още, още! И пакъ съмъ въ креватчето си . . . у дома.

М а й к а т а. Че какво ти става тебе? Господи, Боже, да не си боленъ нѣщо? Какво ми приказвашъ като на снѣ? Дай да ти видя езикѣтъ. Хай по-скоро ставай и се обличай.

Т и л т и л ь. Какъ, нима азъ съмъ по риза само?

М а й к а т а. Че разбира се. Ето ти тамъ дрѣшката и панталонитѣ на стола.

Т и л т и л ь. Гледай ти, какъ съмъ странствувалъ!

М а й к а т а. Странствувалъ ли си?

Т и л т и л ь. Да, да, отъ какъ излѣзохъ миналата година отъ тукъ.

М а й к а т а. Миналата година?

Т и л т и л ь. Да, по коледа.

М а й к а т а. Какво ми приказвашъ. Че ти отъ стаята не си излизалъ. Снощи те приспахъ и ето днесъ те събуждамъ . . . Всичко това си го сънувалъ.

Т и л т и л ь. Ти нищо не разбирашъ . . . Миналата година нали трѣгнахъ да пжтувамъ съ Митиль и съ Фейта, и съ Душата на Свѣтлината . . . Тя е много добра. И заедно съ насъ дойдоха Захарѣта, Хлѣбѣтъ, Водата и Огънѣтъ. Тѣ все се караха. Нали не ми се сърдишъ? Мжчно ли ти бѣше за насъ? А тате какво каза? Азъ не можахъ да

откажа . . . Нали ти оставихъ бѣлѣжка съ обяснение.

М а й к а т а. Що за глупости. Ти трѣба да си боленъ, или пѣкъ спишъ (тихичко го разклаща). Хай събуждай се Е какво, мина ли ти?

Т и л т и л ь. Увѣрявамъ те мамо, че ти спишъ.

М а й к а т а. Хайде де! Азъ съмъ станала отъ шесть часѣтъ, всичко си наредихъ изъ кѣщи, запалихъ огъвъ, а ти казвашъ че спя.

Т и л т и л ь. Питай Митиль, истина ли казвамъ Какво, какво не видѣхме само съ нея

М а й к а т а. Какъ тѣй? И Митиль? Какво значи всичко това?

Т и л т и л ь. Тя бѣше всичкото врѣме съ мене. Ний видѣхме дѣдо и баба.

М а й к а т а (все повече и повече се чуди). Дѣдо и баба!

Т и л т и л ь. Да, въ страната на Въспоминанията Тя ни бѣше по пѣтъ Тѣ сж умрѣли, но тамъ имъ е добръ; прѣкрасно си живѣятъ. Баба ни опече баница съ сливи. И братчетата сж тамъ: Роберъ, Жанъ съ въртилешката, Мадлена и Пиерета, Полина и Рикета.

М и т и л ь. Рикета все пълзи още.

Т и л т и л ь. А Полина все си има пѣпчица на носа.

М а й к а т а. Вий навѣрно сте намѣрили ключѣтъ отъ дулапа въ който е скрита ракията.

Т и л т и л ь. О, съвсѣмъ не.

М а й к а т а. Я се порасходи: искамъ да видя дали се държишъ на краката си.

(Тилтиль се подчинява) Не, неше да е отъ това . . . Боже мой, какво ли се случи съ тѣхъ? Азъ ще ги изгубя и тѣхъ, както стана и съ всички други (съ ужасъ вика мъжътъ си) Тиль, татко! . . . Бързай, ела тука . . . Дѣцата се разболѣха.

(Влиза бащата, съвършено спокоенъ, съ брадва въ ржцѣ).

Бащата. Какво има?

Тилтиль и Митиль (весело се сприватъ къмъ него и го цѣлуватъ). Тате, тате . . . добъръ день тате . . . Много ли нѣщо изработи за цѣла година?

Бащата. Какво имъ е? Тѣ изглѣждатъ съвсѣмъ здрави. Не личи да сж болни.

Майката (нарежда). Не бива да се уповаваме на това . . . И другитѣ изглеждаха съвсемъ здрави, до като Господъ си ги прибра . . . Не мога да разбера, какво имъ стана. Снощи като ги турихъ да спятъ, ужъ бѣха съвсѣмъ здравички и спокойни. А отъ какъ се събудиха — Богъ знае какво става съ тѣхъ . . . Говорятъ нѣщо, кой ги знае какво . . . За нѣкакво си пжтешествие, за нѣкаква си свѣтлина, казватъ че сж видѣли дѣдо си и баба си, които сж умрѣли, но пакъ си живѣятъ добрѣ . . .

Тилтиль. Само че дѣдо все ходи съ дървенъ кракъ.

Митиль. А баба все е болна отъ ревматизъмъ.

Майката. Чувашъ ли? Иди по-скоро за докторъ.

Бащата. Е, чакай де — и безъ него ще мине. (Нѣкой тропа на вратата). Влѣзте.

(Влиза Съсѣдката, бабичка прилична на Феята отъ първото дѣйствие; тя влиза, катъ се подпира съ тояга).

Съсѣдката. Добъръ день. Честитъ ви празникъ.

Тилтиль. Това е Фея Берилюна.

Съсѣдката. Дойдохъ да си поискамъ малко огнецъ, да си запаля печката, че искамъ да сваря чорбица. Врѣмето е студено днеска. Добъръ день дѣчица, какво си правите?

Тилтиль. Мила Фея Берилюна, азъ не можахъ да намѣря Синята Птица.

Съсѣдката. Какво ми расправя той?

Майката. Охъ, не питатайте кума Берленго . . . Господъ ги знае какви сж станали. Щомъ се събудиха, почнаха да говорятъ такива неразбрани нѣща . . . Навѣрно сж хапнали нѣщо, което имъ е поврѣдило.

Съсѣдката. Какво ти е Тилтиль? Нима не ме познавашъ?

Тилтиль. Много добрѣ ви познавамъ . . . Вий сте Фея Берилюна, . . . Сърдите ли ми се?

Съсѣдката. Какъ каза . . . Бери . . .

Тилтиль. Берилюна.

Съсѣдката. Искъшъ да кажешъ Берленго? Нали?

Тилтиль. Берилюна или Берленго — както обичате. На, и Митиль ще ви кажи.

Майката. Най-ужасното е, че и двамата — и Митиль . . .

Бащата. Я си гледай работата — ще имъ мине. Чакай да ги натупамъ, та да видятъ тѣ.

Съсѣдката. Не се грижете, кумичке,

Азъ знамъ какво е това Тѣ навѣрно сж заспали въ луненъ лжчъ. Съ мойта внучка, която е болна — туй често се случва.

М а й к а т а. А какъ е тя сега?

С ъ с ѣ д к а т а. Лошо. Никакъ не става вече. Докторътъ казва, че сж нерви . . . Но азъ зная какво би я излѣкувало. Тя и днесъ пакъ ми каза, да ѝ го подаря на празника. Влѣзло ѝ е въ главата и не ще да го забрави

М а й к а т а. Тилтилевата птичка, нали? Вижъ, Тилтиль какъвъ си. Дай на горкото момиченце птичето си!

Т и л т и л ь. Какво да ѝ дамъ мамо?

М а й к а т а. Гължбчето си. Тебѣ не ти трѣба, все едно. Ти даже не го поглеждашъ. А пкъ момиченцето, знаещъ ли колко го иска.

Т и л т и л ь. Ахъ, да. Азъ съвсѣмъ забравихъ за птичето си. Ето и клѣтката . . . Митиль, виждашъ ли клѣтката? Тя е сжщата, дѣто я носѣше Хлѣбътъ. Само че, кждѣ е другата птица — той навѣрно я изялъ изъ пжтя. Погледни, погледни — тя е синя! Че това е моето гължбче! Но колко е то синьо — много по-синьо отъ по рано. И знаещъ ли какво . . . Тя трѣбва да е онази синя птица която ний толкова търсихме. Кждѣ не ходихме да я търсимъ, а тя била тука. Чудна работа! Митиль виждашъ ли птицата . . . Какво ли би казала Душата на Свѣтлината. Чакай да сваля клѣтката. (Той стжпя на столъ, сваля клѣтката и я подава на съсѣдката). Ето, съсѣдко Берленго . . . Тя не е още съвсемъ синя, но вий ще видите, тя ще стане тѣкмо

такава, каквато трѣба да бжде . . . Занесете я по-скоро на внучката си.

Съсѣдката. Нима наистина ми ядавашъ и нищо не искащъ за нея. Ехъ, че ще се зарадва! (Цѣлува Тилтиль) Азъ трѣбва да те цѣлуна. А сега прощавайте — ще бързамъ.

Тилтиль. Да, бързайте, защото нѣкои птици, много скоро избѣляватъ.

Съсѣдката. Ще дойда да ви кажа какво ще ми рѣче внучката. (Излиза си).

Тилтиль (дълго врѣме се оглежда на около). Тате, мамо, какво стана съ нашата кжца. Тя като че ли е сжщата, но много по-красива.

Бащата. А защо?

Тилтиль. Че всичкото е наново боядисано, обновено, всичко е тѣй чисто, лжщи като ново . . . Миналата година не бѣше тѣй.

Бащата. Миналата година?

Тилтиль (исправя се до прозореца) И гората дѣто се вижда . . . Каква е голѣма, красива . . . като нова. Колко е приятно тука. (Открива ношовитѣ съ хлѣба). А хлѣбътъ кждѣ е? Аха, сега вижъ какви сж мирнички хлѣбоветѣ. Ето и Тило. Добъръ день Тило, добъръ день . . . Да, ти славно ме защищаваше. Помнишъ ли кога се бияхме въ гората?

Митиль. А Тилетъ, мойто котенце, дали ме е познало. Сега вече не можемъ да си приказваме съ него.

Тилтиль. Уважаемиятъ хлѣбъ . . . (пица челото си). Какъ, нѣма вече елмазътъ . . . Кой ми взе зелената шапчица? . . . Е, нищо — сега вече не ми трѣба тя. А, и Огъньтъ е тука . . . Той е много добъръ . . .

Само по-нѣкога съска когато се смѣе, за да дразни Водата. (Отива къмъ чешмата). Ами Водата? Добъръ день . . . Какво казвашъ? Да, ти пакъ ми приказвашъ нѣщо, но нали не мога вече тѣй добръ дя те разбирамъ? . . .

М и т и л ь. А Захарята кждѣ е?

Т и л т и л ь. Боже, колко съмъ щастливъ.

М а й к а т а. Вижъ какви се въртятъ изъ стаята!

Б а щ а т а. Остави ги, не се бзпокой. Тѣ играятъ на щастие.

Т и л т и л ь. Най-много обикнахъ Душата на Свѣтлината . . . Кждѣ ѝ е лампата? Бива ли да я запалъ? (Пакъ се оглежда на около). Боже, колко е всичко красиво и колко съмъ азъ щастливъ!

(Тропа нѣкой на вратата)

Б а щ а т а. Влѣзте, влѣзте!

(Влиза съсѣдката и води за ржка едно момиченце съ свѣтли коси и изумителна красота. То притиска до сърцето сиптичето на Тилтиль).

С ъ с ѣ д к а т а. Вижете, какво чудо!

М а й к а т а. Че какъ тѣй? Нима болната стана?

С ъ с ѣ д к а т а. Стана ли? Че тя тича, танцува, хвърчи. Когато ѝ донесохъ птичето, тя съ единъ скокъ исхвъркна изъ леглото и отиде при прозореца, да види наистина ли ѝ нося гължбчето на Тилтиль. А послѣ хвъркна на улицата като ангелче. Азъ едва можахъ да я стигна.

Т и л т и л ь (отива при нея въсхитенъ). Колко прилича тя на Душата на Свѣтлината!

М и т и л ь. Само че е много по малка отъ нея.

Т и л т и л ь. Е, да, но тя ще порастне.

Съсѣдката. Какво приказватъ? Още ли не сж дошли на себе си?

Майката. Сега сж по-добрѣ — минава имъ. Като закусятъ — съвсѣмъ ще имъ мине.

Съсѣдката (кара внучката си да прѣгърне Тилтиль). Хайде, дѣте, благодари на Тилтиль.

(Тилтиль внезапно смутенъ, отстѣпя назадъ).

Майката. Какво ти става Тилтиль. Нима се боишъ отъ момиченцето? Цѣлуни я де, хубавичко. Още, още . . . Като кога си станалъ такъвъ срамежливъ. Още веднѣжъ я цѣлуни. Че какво е това? Тебѣ сѣкашъ ти се плачи!

Тилтиль (цѣлува момиченцето много дървено и все стои прѣдъ нея. Гледатъ се единъ други нѣкое врѣме безъ да си говорятъ и слѣдъ туй Тилтиль почва да глади птичето по главата и я пита): достатъчно ли е синя птицата?

Момиченцето. Да, азъ я харесвамъ тѣй както си е.

Тилтиль. Азъ видѣхъ и съвсѣмъ сини птици, но знаешъ ли, тѣ никакъ не могатъ да се уловятъ.

Момиченцето. Нищо. И това птиче е много красиво.

Тилтиль. А ти нахрани ли я?

Момиченцето. Не още. Какво яде тя?

Тилтиль. Всичко: хлѣбъ, зърна, царевича, мушички.

Момиченцето. А какъ ги яде?

Тилтиль. Кълве ги: ей тѣй нѣ, дай да ти покажа. (Иска да вземе птицата отъ

момиченцето; тя инстинктивно не я дава и възползвана отъ нерѣшителниятъ имъ жестъ, птицата се искубва изъ ржцѣтѣ имъ и хвърква).

Момиченцето (съ силенъ викъ на отчаяние). Бабо . . Тя исфрѣкна! (високо плаче).

Тил тиль. Нѣма нищо, не плачи, азъ ще я уловя. (Отива на аван-сцената и се обръща къмъ публиката). Ако нѣкой отъ васъ я намѣри, бждете добри, върнете ни я. Тя ни е много нужна, за да бждемъ щастливи отъ послѣ.

(Завѣсата пада).

Цѣна 95 ст.